Lietuvių Laikraštis
"KATALIKAS"
Eina Ketvergais, Chicago, Ill
Prenumerata Metams
Amerikoje $2.00
Pusei Metų $1.00
Kitose Viešpatystėse $3.00
Apgarsinimų kainų klauskite laišku.
Su visokiais reikalais kreipdamiesi, adresuokit:
Tananevicz Publishing Co., Inc.
S. P. TANANEVIČIUS, Prezidentas
3249 So. Morgan St., Chicago, Ill.

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
KATALIKAS

The Lithuanian Paper
"KATALIKAS"
Published Thursdays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription:
In the United States $2,00
Six Months $1.00
To Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application
All communications should be addressed:
Tananevicz Publishing Co., Inc.
S. P. TANANEVICZ, President
3249 So. Morgan St, Chicago, Ill.

"Tėvynė"
307 W. 30th str.

ENTERED AS A SECOND-CLASS MATTER JAN. 25, 1899, AT THE POST OFFICE AT CHICAGO, ILLINOIS, UNDER ACT OF MARCH 3 1879.

No. 38 Kaina 5c. CHICAGO, ILL., KETVERGAS, LAPKRIČIO (NOV.) 30 d., 1916 m. METAI XVIII

IR VĖL RAŠOMA APIE LIETUVOS NEPRIGULMYBĘ

Apverktinas Rumunijos padėjimas

Teutonų armijos eina ant Bukaresto

Belgai skundžiasi Šv. Tėvui

TIKRAI KALBAMA APIE LIETUVOS NEPRIGULMYBĘ.

STOCKHOLM, Švedija, (Rašo "The Chicago Daily News" korespondentas p. Digby, lapkričio 27 d.). — Vokietija tikrai nusprendžius atgaivinti senobinę Lietuvos karalystę ir Kuršo kunigaikštiją, kad tuo budu stipriai apsitverti nuo Rusijos. Taip rašo "Mitausche Zeitung" (Mintaujoje) Dr. Schulmann. Kadangi šitas laikraštis yra cenzuruojamas gen. von Buelowo, šiaurinės vokiečių armijos vado, tatai kas laikraštyj yra sakoma, visa tai paeina iš valdiškųjų šaltinių ir su vyriausybės leidimu.

Neprigulmingosios rusų Lenkijos sostan skiriamas Bavarijos princas Leopoldas, kurs dabar su savo armija veikia Lietuvoje prieš rusus. Miręs Austrijos imperatorius šitam nuskyrimui buvo priešingas. Gi dabar kaizeriui paliko liuosos rankos veikti taip, kaip jam patinka ir kaip geriau.

Čia gauta informacijos, kad princas Leopoldas tuojaus 1917 metų pradžioje busiąs karunuotas rusų Lenkijos karaliumi, Varšavoje. Iškilmybėje dalyvausiąs kaizeris, naujas Austrijos imperatorius Karolis I, Bulgarijos caras, Turkijos ministeris Enver-paša, karaliai Bavarijos, Wuerttembergijos ir Saksonijos.

Vokietija karunavimo iškilmybėsna pakvies visų neutralių valstybių atstovus. Bet yra žinoma, kad šitos valstybės nesiųs savo atstovų, nes nenori pripažinti Lenkijos savistovia valstybe, kol nepasibaigs karas. O po karo visaip dar gali buti.

Ką kaizeris pastatys Lietuvos karaliumi, apie tai dar nieko tikro nesakoma. Gal juomi bus jo antrasis sunus.

BLOGAS RUMUNIJOS PADĖJIMAS.

Berlynas. — Teutonų armijos kaip kokia pašėlusi audra apnyko Rumuniją iš visų pusių ir niekur nesulaikomos varosi pirmyn ant sostinės Bukaresto. Teutonai jau paėmė visą vakarinę Rumunijos dalį. Bukaresto puolimas neišvengtinas. Ir kuomet sostinė pateks teutonams, tuomet Rumunija atsiras nelaimingąjame Serbijos padėjime.

Generolo Falkenhayno armijos, įsibriovusios Rumunijon iš šiaurių ir vakarų pusės, pasileido Rumunijos gilumon ir netolies Dunojaus susijungė su fieldmaršalo Mackensen armijų kairiuoju sparnu, kuris keliose vietose buvo persimetęs per Dunojų. Šitas Mackenseno sparnas jau paėmė miestą Alexandriją už 47 mylių nuo Bukaresto.

Rumunijos armijos, visu frontu nuo teutonų spaudimo pasitraukdamos ant sostinės, paskui save degina ir naikina miestus ir sodžius ir visas gerybes. Pasitraukdami rumunai paneša dideliausius nuostolius.

Indomiausia tas, kad dabartiniais laikais Dunojuje vanduo augštai pakilęs. Tečiau Mackenseno armijos visvien įstengė persikelti per Dunojų. Bet indomiau dar tas, kodel rumunai nesulaikė teutonų persikėlimo. Teutonai dalį rumunų armijos vakarinėj Rumunijoj atkirto ir paėmė nelaisvėn. Be to teutonams Dunojuje tenka daug rumunų ir rusų garlaivių ir baržų su maistu ir amunicija.

Dobrogea provincijoje rusai nei kiek pirmyn nepasivaro. O teutonai rumunus vis labiau spaudžia kaip kokiomis replėmis.

Teutonų armijų vadai tvirtina, kad Bukaresto puolimas esąs neišvengtinas. Teutonus laikinai nuo Rumunijos sostinės tegali sulaikyti tik blogas oras. Kitaip į kelias dienas bus po sostinės.

Paimti nelaisvėn rumunų oficieriai už savo visus tuos nepasisekimus kaltina stoką amunicijos ir ginklų. Už tai esą kalti talkininkai, ypač Rusija, pasižadėjusi rumunams pristatyti laiku visko. Be to kaltinamas rumunų neprisirengimas karan ir vadų žioplumas. Rumunai neturį išsidirbę metodų vesti karą.

Kas manoma Londone?

Londonas. — Londono laikraščiai šiandie daugiausia užimti Rumunijos reikalais ir jos likimu. Mažai žinių tepaduodama iš kitų karo frontų. Tik plačiai rašoma apie Rumuniją. Kas tiesa, Rumunijos likimas ir yra labai interesingas. Talkininkai savo pažadėjimais intraukė karan šitą nelaimingą šalį ir šiandie jau aišku, kad jinai teks teutonams, kaip teko jiems Serbija.

Išgelbėti Bukarestą, anot Londono laikraščių, tegalinti tik viena Rusija, jei šita laiku pasiųstų skaitlingą karuomenę prieš teutonus. Bet ar Rusija sugebės tai padaryti, nežinia.

IŠ KITŲ KARO FRONTŲ.

Londonas. — Visuose karo frontuose, kaip tai vakariniam ir rytiniam, seka maži, menkos svarbos susirėmimai. Visa visų doma nukreipta į Rumuniją.

Tik Makedonijos fronte, Monastirio apylinkėse, talkininkai smarkiai veikia prieš bulgarus ir vietomis pasivaro pirmyn. Berlyne ir Sofijoje skelbiama, kad talkininkai panešę pasibaisėtinus nuostolius paimdami Monastirį.

Graikijos revoliucionistų vadas Venizelos paskelbė karą Bulgarijai. Karalius konstantinas paliktas ant šalies, kadangi jis su savo šalininkais nenori išpildyti talkininkų reikalavimų, sąkoma, talkininkai užims Graikijos sostinę Atėnus.

Pasklydusios žinios, kad kuomet teutonai paims Rumuniją, turėsiąs baigties šis baisus karas.

NUSKENDO RUSŲ KARO LAIVAS.

Petrogradas. — Čia oficialiai paskelbta, kad didelis Rusijos karo laivas "Imperatrica Marija" nuskendo ištikus baisiam laive sprogimui. Su laivu žuvo ir 200 jurininkų. Kokiuo budu ištiko sprogimas, nežinia.

BELGAI SKUNDŽIASI POPEŽIUI.

Havre, Francija. — Belgijos užsienių reikalų ministeris pasiuntė popežiui ir Hispanijos karaliui tokio turinio telegramą:

"Kas kiekviena diena stovis Belgijoje darosi vis baisesnis. Beginkliai belgai iš visos šalies deportuojami į Vokietiją. Gyventojai be Vokietijos siunčiami dar ir į vokiečių užimtąsias Francijos dalis, kur jie priverčiami dirbti prie apkasų arba prie tiesimo geležinkelių. Iki šiolei vokiečiai deportavo 350,000 belgų.

"Be to visoj šalyj išnaujo vokiečiai ėmė rekvizuoti visokią medžiagą su tikslu visiškai sunaikinti Belgiją, idant po karo šita šalis jokiuo budu negalėtų atsigauti. Iš dirbtuvių paimta visos mašinos ir arba išgabenta į Vokietiją, arba parduota kaipo gelžgaliai.

"Belgijos generalis gubernatorius savo pranešimuose skelbia, kad belgų deportacija einanti kuoramiausiai, be jokio trukšmo, nesama nesmagumų ir nepasiganėdinimų. Girdi, vietomis belgai net džiaugsmingai sutinką jo parėdymus. Tuo tarpu deportuojami gyventojai paneša baisiausias morales ir fizikines torturas.

"Vokiečiams visupirmu rupi tas, kad Belgiją sunaikinti medžiagiškai, o belgų tautą taip nualsinti ir nuvarginti, idant jinai po karo paliktų tik šešėliu, visapusiai sukoneveiktu".

POPEŽIUS IR LENKIJA.

Amsterdam. — Vokietija su Austrija valdiškai pranešė popežiui Benediktui XV, jogei jos suteikiančios rusų Lenkijai neprigulmybę. Pareikalavo, kad popežius iš savo pusės patvirtintų tą parėdymą. Bet popežius Vokietijai ir Austrijai pranešė, jogei dabar neturįs nieko pasakyti šitam atsitikime. Tarsiąs savo žodį tik pasibaigus karui.

VOKIEČIŲ LAIKRAŠČIAI APIE MIRUSĮ IMPERATORIŲ.

Berlynas. — Visi vietos laikraščiai išleista su plačiais juodais apvadais pagerbiant Austrijos imperatoriaus atminimą. Visi laikraščiai plačiai rašo apie mirusį, jo darbus. Žodžiu tariant, gerbia jo vardą, kaip dar nekuomet. Girdi, tai buvęs vienas geriausių ir mylimiausių valdovų. Kai-kurie laikraščiai pažymi, kad miręs imperatorius buvęs didis taikos šalininkas. Jis su Vokietijos kalzeriu per daugel metų palaikęs lygsvarą visoj Europoj.

CARAS IŠKELIAVO KARO FRONTAN.

Copenhagen. — Kuomet ant Rumunijos užnyko nelaimės, kuomet šita šalis kas kiekviena diena laukia nelaimingojo Serbijos likimo, Rusijos caras nukeliavo Kievan, o aš ten pasileido Rumunijos frontan. Ten atliksiąs konferenciją su Rumunijos karaliumi Ferdinandu.

MINISTERIŲ ATMAINOS RUSIJOJE.

Londonas. — Rusijos caras geležinkelių ministerį Aleksandrą Trepovą paskyrė ministerių pirmininku vietoje Sturmerio. Pastarasis nuskirtas caro rumų šambelianu, podraug ir valstybės tarybos nariu. Valstybės taryba paleista ligi gruodžio 2 dienai.

Čia gauta žinia, kad šitos atmainos ministerijoje pagimdys krizį ir nežinia, kas ateityj įvyks su pačia duma, kuri vis smarkiau ima statyties prieš biurokratiją.

BUS PALAIDOTAS KAPUCINŲ BAŽNYČIOJE.

Vienna. — Čionai rengiamasi prie iškilmingų mirusio Austrijos imperatoriaus laidotuvių. Lavonas busiąs palaidotas Kapucinų bažnyčioje, kur laidojami visi Austrijos valdovai.

Skaitykite Pabėgėlių Paieškojimus Ant 2-ro pusl.

Mirus Austrijos Imperatoriui

NAUJO IMPERATORIAUS PROKLEMACIJA.

Londonas. — Naujas Austrijos imperatorius Karolis Pirmas išleido proklemaciją į visas savo šalyj gyvenančias tautas. Proklemacijoje tvirtinama, kad jis karą vesiąs ligi pat galo, kol jo valstybei nebus suteikta laisvo vystymosi garantija.

Proklemacija paskelbta visuose Viennos laikraščiuose. Paskelbta ir laiškas premieriui Koerber'iui. Šitam laiške Karolis I premieriui pranešė, jogei jis paėmęs valdžią savo rankosna ir, kad jį, premierą, patvirtinąs jo dabartinėje vietoje, ty. paliekąs ir tolesniai premieriu.

Proklemacijos pradžioje pagerbęs mirusį imperatorių, naujas imperatorius taip atsiliepia į gyventojus:

"Nepertrauksiu mirusiojo imperatoriaus pradėto darbo. Užimu sostą neramaiaisiais laikais. Musų tikslas dar neatsiektas, gi musų priešininkų iliuzija, kad sunaikinti monarchiją ir musų sąjungininkus, dar nesutruškinta. Žinote, jogei esu didžiausiam sutikime su savo gyventojais. Todel apreiškiu, jogei mano noras yra ir tolesniai vesti karą, kol nebus gautas viršus ir kol nebus laimėta visiška pergalė. Darbuosiuos kieku galėdamas, kad kuogreičiausiai prašalinti baisias karo pasekmes ir atmokėti už aukas, taippat kad įvykinti garbingą santaiką".

PASKUTINIAI IMPERATORIAUS ŽODŽIAI.

Londonas. — "Wiener Zeitung" paskelbė paskutinius mirusio Austrijos imperatoriaus Prano Juozo žodžius, kuriuos jis padiktavęs prieš pat mirsiant. Štai kaip jis atsiliepęs į savo šalies gyventojus:

"Mylimiems savo gyventojams išreiškiu širdingiausius padėkos žodžius už jų prisirišimą prie manęs ir mano dinastijos nelaimės dienomis. Toksai gyventojų pasielgimas meilino man gyvenimą ir suteikė daug jėgų pildyti mano sunkias valdyme pareigas. O kad visi gyventojai ateityj taip gražiai atsineštų ir į mano įpėdinį.

Savo armijai ir laivynui tariu padėkos žodį už lojališkumą ir pasišventimą tėvynės reikalams. Jų pergalės mane džiugino. Turiu viltį, jogei ir mano įpėdinis armijos ir laivyno narsumu bus nuolat džiuginamas".

Kai kurie laikraščiai tvirtina, kad imperatorius visai nėra to nei sakęs, nei diktavęs. Tai visa sufabrikuota imperatoriui mirus.

IŠ AUSTRIJOS IMPERATORIAUS GYVENIMO.

Vienna. — Štai šis-tas iš mirusio Austrijos imperatoriaus tragingo gyvenimo.

1848 metais Pranas Juožas užima siubuojantį Austrijos-Vengrijos sostą.

Jo brolis Maksimilijanas nužudytas Meksikoj, kur trumpai valdovavo.

1889 metais Austrijos sosto įpėdinis Rudolf atrastas negyvas su baroniute Wetcher. Abiejų mirties priežastis niekam nežinoma. Spėjama, kad Rudolf nušovė baroniutę ir pats pasidarė galą, negalėdamas persiskirti su savo žmona Stefanija ir apsivesti su baroniute.

Jonas Salvator, mirusio imperatoriaus giminietis, atsižada visokių teisių prie sosto, pasivadina Jonu Orth ir keliauja į Ameriką. Kelionėje kažkur žųsta. Ir ligšiol niekam nežinomas jo likimas.

Princesė d'Alencon, imperatoriaus brolienė, sudega gaisre Paryžiuje.

Sosto įpėdinis Pranas Ferdinandas apsiveda su grafiute Chotek ir imperatorius priverčiamas tą moterystę pripažinti legale.

1898 metais Šveicarijoje nužudoma imperatorienė Elzbieta.

1853 metais Viennos gatvėje anarchistas užpuola imperatorių ir su peiliu sužeidžia.

1882 metais Pragoje taippat ant jo gyvybės pasikesina anarchistas.

Tais pačiais metas Triesste į imperatorių buvo paleista bomba.

Sosto įpėdinis Pranas Ferdinandas 1914 metais su savo žmona nužudomas Serajeve. Po šito nelaimingojo atsitikimo Austrijos imperatorius, kaizerio gundomas, paskelbė Serbijai karą ir prasidėjo iš to europejinės skerdynės.

Dabar mirė ir pats imperatorius.

Lietuvių pabėgėlių informacijinis skyrius.

NUO REDAKCIJOS.

Visų čia skelbiamų pabėgėlių adresus turi "Kataliko" redakcija. Kas nori gauti jų adresus, tegu kreipiasi redakcijon. Kadangi beveik už kiekvieną prisiunčiamą pabėgėlio laišką redakcija turi apmokėti krasos ženklelius (markes), tatai norintieji gauti pabėgėlių adresus, turi redakcijai prisiųsti už 12 centų krasos ženklelių (markių) už kiekvieną adresą.

Kreipkitės adresu:
"KATALIKAS"
3249 So. Morgan st.,
Chicago, Ill.

Peliksas Baliucis (Balutis) ieško brolio Juozapo Radzevičiaus ir dėdės Gabrielio Benošo. 1915 m. jiedu mokėsi Valparaiso univ.

Elena Paulekaitytė ieško brolio Antano Paulekaičio ir giminių.

Magdė Ambrasytė ieško giminių ir pažįstamų.

Konstancija Katiliutė ieško giminių ir pažįstamų.

Viktorija Rinkevičienė ieško Topilės Klimavičienės, Antano Barštys ir Juozo ir Aleksandro Žadeikų.

Juozapas Karizna ieško brolių Jono ir Leono Karizną, gyvenusių Bostone.

Terėse Debregaitičia ieško savo brolėnų, Rapolo ir Jurgio Servidžių.

Antanas Kibelis ieško brolio Petro Kibelio, sesers Onos Paulikienių ir Marijonos Vanauskienių ir taipgi Konstantino ir Motiejaus Višinskių.

Povilas Slekis, ieško giminių ir pažįstamų.

V. Akelis iš Kazliškių ieško giminių ir pažįstamų.

Marijona Žilinskytė ieško brolio Petro Žilinsko.

Jonas Šikšnius, kareivis, paieško seserių Z. Šikšnius, Am. Debeikienės, brolio Andriaus ir švogerio Joe Debeikio.

Antanas ir **Ona Žvaloniai** ieško vienas savo brolio Tadeušo, o kita sunaus Mykolo Žvalonio.

Petronė Vaitekunas paieško brolio Petro Vaitekunas.

Jurgis Volodka ieško Juozapo Volodkos, Vinco Gonkaus ir Antano Volodkos.

Solomonas Laurinaitis ieško sesers Marijonos Laurinaičiutės.

Kazimieras Cafrončikas ieško brolių Martino ir Benedikto Safrončikų ir švogerio Kazimiero Rusteikos.

Adomas Kuzmickas ieško brolio Motiejaus Kuzmicko.

Kunigas Jonas Gerulis ieško brolio Pranciškaus Gerulio.

Aleksandras Skeberdis ieško brolio Jokubo Skeberdžio, Povilo Sešinsko ir seselės Katrinos Kubilčės.

Marijona Federavičienė ieško brolio Stanislovo Lukavičiaus.

Mikalojus Urba, kareivis, ieško brolio Pelikso Urbos, dėdžių Stanislovo ir Martino Urbų ir kitų giminių.

Aleksandras Byčkauskas, kareivis, ieško Kazimiero Byčkausko, Uršulės Kiršulicos ir kitų giminių ir pažįstamų.

Juzė Albavičiutė ieško brolio Juozo Klimavičiaus.

Mot. Klevinskas ieško brolio Juozo Klevinsko.

Petronelė Andriuškienė ieško Pranciškaus Gotauto iš Kelmės.

Katrina Vasilienė ieško vyro Jurgio Vasiliaus, Vinco Jurkiuno ir sesers Marės Kadišienės.

Ona Slanienė ieško brolio Petro ir sesers Elzbietos Likas.

Ona ir **Katrė Urboniutės** ieško brolio Adomo ir seserių Magdalenos ir Petronės Urbonų.

Gertruda Trumpaitis ieško sesers Franciškos Trumpaitės, Alenos, Vinco ir Kazimiero Visockų.

Agnieška Karbauskienė ieško savo švogerio Juozapo Žičkaus ir sesers Onos Žičkienės.

Uršulė Pacunaitė ieško giminių ir pažįstamų.

Monika Djakica ieško brolių Antano, Juozapo ir Liudviko Djakų, giminių ir pažįstamų.

Marijona Jurgaitienė ieško brolių Stanislovo, Rapolo ir Vincento.

Magdalena Gustainytė ieško dviejų pusbrolių Vizgardų ir pažįstamų.

Vincas Miklovaitis, kareivis, ieško brolio Antano ir pažįstamų.

Kazimieras Naunčikas ieško sesers Paurienės, gyvenančios Chicagoje.

Kazimieras Paliulis ieško Jono ir Alberto Grinių, gyvenusių Chicagoje.

Konstancija Stakulytė ieško brolio Antano.

Teresia Kligaitė ieško brolio Kazimiero.

Teresia Siskiavičienė ieško sesers. Marijonos Lebedienės ir Stanislovo Vaikaucko.

Jonas Girnis ieško Mataušo Ambrazo, Juozo Ambrazo ir Andriaus Laukio.

Juozapas Šatas, kareivis, ieško Mykolo Sarciavičės gyvenusio Philadelphijoj.

Kazimieras Kvietinskis ieško Pranciškaus Kvietinskio ir Petro Venio.

Agota Sabalienė ieško sunaus Martino ir dukters Alenos Petrauskienės.

Jonas Balsis ieško brolių Petro ir Vinco ir sesers Viktorijos.

"Katalikui" be to priduota šitų pabėgėlių adresai:

Kauno gubernijos:
Jonas Banevičius
Ona Jankauskienė
Elena Vilimavičienė
Ona Stugienė
Zofija Pilipytė
Adomas Damišauskas
Eleonora Genubigelienė
Vincenta Petkytė
Jonas Petkevičius
Julijona Gideikienė
Salomeja Zagarytė
Morta Kasinskienė
Pranas Gailius
Vladislova Zimantravičaitė
Karolina Narbutaitė
Jeronimas Garolis.

Suvalkų gub.:
Kun. Sim. Draugelis (šįmet įšvenstas).
Vincas Švirmickas
Jonas Kildušis
Marijona Butkauskienė
Petronelė Strublevska
Petras Sikorskis
Magdalena Luckiutė
Alena Scesniutė.

Kauno gub.:
Julija Draugelienė
Anelė Pajechailienė
Marė Juozapaitienė
Genevaitė Baniulis
Ona Juraitis.

Vilniaus gub.:
Marė Matijošienė
Marė Pačebutė
Rozalija Vencius
Teresė Kulikauskienė
Stanislava Ciranka (Ivaškevičiutė).

"Nešaukit Jos"

Yra Geresnis Išėjimas

Jei ji yra kalta, gerai, ir todel ji stovi apkaltintųjų tarpe už jusų gerų pinigų eikvojimą. Mirties bausmė yr pšvelnus nubaudymas.

Saulei nusileidžius sušudymo pagunda yra didelė. Bet pirm to turite turėti kitokią šviesą vietoj šitos. Tuo remianties, "geresnis budas" pašaukti **"Wabash 6000"** — ir pasakyti mums, kiek "flatų kriminalių" šviesų norite nugalabinti ir liepti mums jas visas prašalinti, o jų vieton intaisyti kitas su—

Moderniško Manteline Gazo Šviesa

Mantelinės Šviesos duos tiek daug šviesos, kad flatas tik maudysis liepsnose ir bus sunaudojama mažiau gazo. Jos sutaupys "reguleri pinigą" — tą pinigą, kokį jųs galite sunaudoti blynelių miltams ir krutomųjų paveikslų ttkefams. Todel mėgink šito laimikio — atsisveikinamojo laimikio — jusų flatų šviesos pasekmingumui ir telefonuok dabar—

Wabash 6000
Klausk
Mantle Light Department

Mes turime visokių mantelinės šviesos rųšių. Reikalavimus tuojaus išpildome. Užsisakyk vieną rųšį **DABAR.**

The Peoples Gas Light & Coke Co.
Peoples Gas Building

Church Chime Peal BELLS
Memorial Bells a Specialty.
McShane Bell Foundry Co., Baltimore, Md., U.S.A.

MASTER SYSTEM (Garment Designing)

Mokykis kirpimo ir designing vyriškų ir moteriškų aprėdalų.

Musų sistema ir ypatiškas mokinimas padarys jus žinovu į trumpą laiką.

Mes turime didžiausius ir geriausius kirpimo-designing — ir siuvimo skyrius, kur mes suteiksime praktišką patyrimą kuomet jųs mokysitės.

Elektra varomos mašinos musų siuvimo skyriuose.

Jųs esate užkviečiami aplankyti ir pamatyti musų mokyklą bile laiku — dieną ar vakarais ir gauti speciališkai pigią kaina.

Master Designing School
J. F. Kasnicka, principalas.
118 N. La Salle st., Room 416, 417, Prieš City Hall.

PLUNKSNOS PLUNKSNOS

Kad buti užimtais per vasaros sezoną, mes esame numušę savo kainas ant vieno trečdalio. Ateik ir išbandyk mus.

H. Rubenstein & Co.
Plunksnos ir Pukai
640 W. 14th St., :: Chicago, Ill.
Arti Halsted
Atdara Nedėliomis

LENTOS
visokios rųšies del statymo namų taip gi visoki medžio p.daitinimai.
Rittenhouse and Embree Co.
Offisas: 3500 So. Racine Ave., Chicago
Tel. Yards 502

Dr. A. R. Blumenthal AKIŲ Specialista

Egzamenuojame Akis UŽDYKĄ
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Nedėlioje nuo 9ryto iki 12 val. dieną.
4649 S. ASHLAND AVENUE
Kampas 47-tos gatvės Tel. Yards 4371

LEVESKIO Prekybos ir Kalbų
Dieninė ir Vakarinė **MOKYKLA**
3106 So. Halsted St., Chicago
Čia gali išmokti angliškai
Kreipkitės Aprašymo

SOROL

SUTAISYTAS iš formulos-recepto; suteikto išmintingu Egypto zokonninku,

SOROL

apsireiškia esąs stebetinai pasekmingu nuo gėlimo galvo ir žarnų, gerklės skaudėjimo, dusulio, galvos skaudėjimo, n stojimo apetito, šalčio galvoje, ect., ect., Sutaisomas išdirbėjų labai pagarsėjusio

PAIN-EXPELLERIO-

seno ir ištikimo draugo šeimynos, naudojamo visame pasaulyje per puse šimtmečio—25c. už bonkutę visose aptiekose, arba galite užsisakyti tiesiai iš
F. AD. RICHTER & CO.
74—80 Washington Street, New York.

DIDELIS SUVALKIJOS ŽEMLAPIS
(Mapė)
Sutaisė B. K. Balutis

Didumas 28 per 22 coliu. Penkiose spalvose (koliuose). Parodo lietuvių kalboje visus miestus, bažnytkaimius, kaimus, pačtas, telegrafus, mokyklas, kelius, geležinkelius, ežerus, upes, rubežių tarp lenkų ir lietuvių ir daugelį kitų dalykų.

"Geriausis žemlapis lietuvių kalboj. — Persistato labai puikiai."—Taip atsiliepė apie jį visi laikraščiai.

Kaina
VIENAS DOLIARIS
su prisiuntimu į namus.

Reikalaukit pas
S. P. TANANEVIČIUS,
3249 So. Morgan St.,
CHICAGO. ILL.

Bell Phone, Dickinson 3995 M.
Dr. Ignotas Stankus
1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.
Physician and Surgeon (lietuvis gydytojas ir chirurgas pabaiges Indianos Universiteta) Gydo visokias ligas vyru, moteriu ir vaiku. Daro operacijas.
Ofiso valandos: 9-11 rito. 2-4 po piet. 7-9 vakaro. Nedelioms: 9-11 rito 1-4 po piet.

MILDA TEATRAS
3138-42 So. Halsted St.

Turi geriausią pasisekimą. Kas nakt pilnas žmonių.

Kodel?

Todel kad duoda geriausius veidinimus už pigiausias kainas.

Už 5c čia pamatysi gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Nedėliomis 15c. balkonas 10c.

Kainas šiokiomis dienomis ir subatomis 5c balkonas 10c žemai.

Prasideda 7 val. kas vakaras. Subatomis ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuoso laiko, tai ateik

MILDOS-TEATRAN

Telefonas Yards 2721
Dr. J. JONIKAITIS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Valandos: 8-12 ryto 4-9 vakaro
3337 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Kiekvienas Gali Buti Fotografistų.

Ką-tik išėjo iš spaudos pirma lietuvių kalboj knyga, iš kurios kiekvienas gali lengvai išmokti fotografystės amato. Prisiųskite $1, o gausite šitą knygą. Siuntimą apmokame. Adresuokite:
NORTH END PHOTO CO.
376 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Mes neesame bankieriai, bet mes gvarantuojame Tamsiai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 aut orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON
1415 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais — iki 6 val. vakare.

Ar Nori Šitą Gramofoną Gauti VISAI UŽDYKĄ?

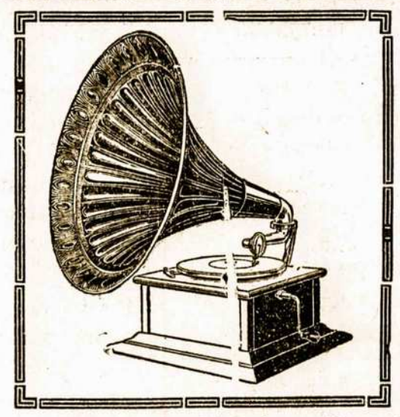

Jeigu nori sužinoti, kaip kiekvienas lietuvis ir kiekviena lietuvė gali gauti tą gramofoną VISAI UŽDYKĄ, tai parašyk laišką su užklausimu į

Tananevicz Pub. Co., Inc.
S. P. TANANEVIČIUS, Prezidentas
3249 So. Morgan St. Chicago, Ill.

NAUJIENA MUZIKANTAMS

Jau išėjo iš spaudos lietuviškų šokių rinkinys, jame telpa 18 naujausių lietuviškų šokių. Pritaikintas taip, kad is to paties rinkinio galima ir ant smuiko griešti.

Visas rinkinis yra atspauzdintas ant geros poperos, išleistas V. Niekaus, Chicago, Ill. Galima gauti **TANANEVICZ PUB. CO.** knygyne. Kaina su prisiuntimu

TIKTAI $1.00

Tananevicz Publishing Co.. Inc.
3249 So: Morgan St. CHICAGO, ILL.

Uždyką! Koncertai Uždyką!!!

Kas nori pasiklausyti puikių koncertų, geriausių dainininkų, muzikų, geriausių dekliamacijų, monologų, dialogų ir t.t., gali turėti tai visa uždyką. Atsilankykite į musų krautuvę. Mes turime visokių rekordų: lietuviškų, angliškų, rusiškų ir daugybę kitoniškų. Jųs galite išgirsti juos grojant ant geriausių grafofonų visai uždyką.

Columbia Note the Notes

Krautuvė atdara utarninkais, ketvergais ir subatomis iki 9 val. vak. Nedėldieniais iki 1 val. dienos.

KATALIKO KRAUTUVĖ
S. P. TANANEVIČIUS, Savininkas
3249 So. Morgan St., CHICAGO, ILL.

Lietuviai Amerikoje.

CLEVELAND, OHIO.

Lapkričio 18 dieną Lietuvos Vyčių 25 kuopa buvo surengusi šeimininį vakarėlį. Susirinko aplink pusantro šimto narių. Visi labai draugiškai linksminosi ir žaidė. Paskiau susirinkusieji buvo pakviesti į vakarienę. Visiems susėdus, kuopos pirmininkė, p-lė O. Žvingiliutė, kelis žodžius pratarė į susirinkusius. Palinkėjo kuopai kuogeriausiojo gyvavimo, narių skaitliaus pasidvigubinimo. Deklemavo jauna mergelė B. Šerkšniutė. Šv. Jurgio parapijos vargoninkas A. Vismontas pakalbėjo į vyčius. Skatino pamylėti labiausia dailę — dainas, muziką. Priminė vyčiams giliau susipažinti su savo konstitucija, buti tikrais ir ištikimais tėvainiais. Kalba buvo įspudinga, visiems labai patiko. Paskiaus dar viena jauna mergaitė, A. Baltrušaičiutė, padeklemavo eiles "Muzika". Nors jinai dar jauna mergelė, bet jos deklemacija paliudijo, kad iš jos bus ateityj šauni deklematorė-artistė.

Kuopos pirmininkė, p. O. Žvilgiliutė, susirinkusius svečius supažindino su svetainės savininku, ponu C. Marotto. Šitam labai patiko lietuviškos žaismės. Jis visoms mergaitėms inteikė mažas dovanėles. Ir kiti kuopos suaugusieji nariai mergaitėms išreiškė kuoširdingiausius savo velijimus.

Ant galo buvo sudainuota keletas gražių dainelių.

Šitas šeimininis vakaras kuoaiškiausiai paliudija, kad vyčių tarpe gyvuoja vienybė, susiklausimas ir meilė. Velytina vyčiams ir tolesniai laikyties vienybėje ir bendromis jėgomis darbuoties kaip tautos, taip Bažnyčios naudai.

Yra labai geistina turėti daugiaus tokių naudingų vakarėlių.

J. P. V-as.

LAWRENCE, MASS.

Nedėlioje, lapkričio 12 d. čia įvyko nepaprastas atsitikimas. Šiame miestelyje žmonės yra papratę girtuokliauti ir svetimus dievus garbinti. Taigi nėra nei ko stebėties, kad niekas nesirupina geresniais užsiėmimais. Kaip po kitas kolonijas pradeda geresnioji dalis žmonių judėti ir veikti prieš tuos šviesos neprietelius, butent, girtuoklystę, bedievystę ir nešvarius laikraščius, tai ir čia viršminėtą dieną susirinko burelis prakilnių žmonių pobažnytinėje salėje ant Bradford st. tarties apie praplatinimą geros spaudos lietuvių tarpe.

Susirinkimą atidarė gerb. kun. Pr. Virmauskas, kuris pasakęs kelis žodžius apie mokslo brangumą ir jo naudingumą perstatė Boston'o Kolegijos moksleivį Joną J. Ramanauską, kuris dabar lanko musų koloniją, kad praplatinti gerą literaturą ir užsidirbti sau ant mokslo.

Kalbėtojas aiškiai nurodinėjo reikalą remti katalikišką spaudą ir kokią naudą mes iš jos galime turėti. Nurodinėjo kokią blėdį žmogui padaro skaitymas nešvarių laikraščių. Jo kalba gana įvairi ir patiko visiems, kurie tik jos klausėsi. Ant galo kalbėtojas ragino prisidėti prie praplatinimo geros spaudos. Daugumas jo žodžių paklausė ir tapo sutverta Lietuvių Katalikų Spaudos Dr-jos kuopa iš 27 narių, kurie įmokėjo savo metinę duoklę po vieną dolerį. Tuojaus po prakalbų buvo laikytas Sp. Dr-jos kuopos susirinkimas, kur likosi išrinkta valdyba ir plenas nustatytas del tolesnio veikimo. Nutarta laikyti susirinkimus kas ketvirtą nedėlios vakarą.

Po to visi skirstėsi namuosna džiaugdamies, kad ir Lawrence žmonės pradėjo judėti, sukties ir grįžti ant gero kelio.

Maža Varguolė.
"Darb."

VALPARAISO, IND.

Vietos lietuviai moksleiviai Lietuvių Dienoje surinktas aukas $129.00 pasiuntė į Washingtoną Raudonojo Kryžiaus dr-jai (nukentėjusiems nuo karo lietuviams). Iš paties universiteto išsiųsta $130.00. Viso labo iš Valparaiso aukų $259.00.

Naujas mokslo bertainis prasidės gruodžio 12 d. Kas nori atvažiuoti mokinties, tai jau laikas subrusti.

V. Rukštalis.

OAKLAND, CAL.

Miestas gražus. Oras šiltas, lietaus nėra. O žiemos, tai vietos gyventojai visai nepažįsta. Medžiai ir žolė žaliuoja apskritus metus. Bet lietuvių čia nėra.

Dabar po šitas apylinkes seka kuogeriausiai. Galima gauti visokių darbų. Uždarbiai už 8 — 9 dienos darbo valandas yra nuo $2.50 ligi $5.00.

Jei kas iš lietuvių pageidautų ką nors daugiau sužinoti apie Californiją, tai tegu rašo žemiau padėtu adresu. Reikia prisiųsti už 2c. krasos ženklelį atsakymui.

F. J. Gricius,
932 — 14 St.
Oakland, Cal.

CLEVELAND, OHIO.

Šv. Jurgio lietuvių parapija lapkričio 12 d. buvo surengusi vakarą su programa. Buvo kalbos, lošimas, dainos, monologai. Išėmus prakalbą, visą programą atliko Šv. Jurgio Giedorių draugija.

Pirmiausia sulošta "Dvi Kumutės". Lošė p-lės O. Žvingiliutė ir B. Skripkauskaitė. Šitos gabios lošėjos jau antru kartu atliko tą veikalėlį ir per abu kartu publiką prijuokino.

J. Vilimas sulošė monologa "Raudonkaklis". Atliko puikiai ir žmonėms patiko.

Šv. Jurgio parapijos bažnytinis choras gražiai sudainavo keletą dainelių.

P-lės V. Ignatavičiutė ir J. Maraziutė sudainavo po porą solų. Gražiai išėjo.

P-lė M. Mačiotutė gražiai pasakė eiles "Rudenėlis".

M. A. Ruseckas kalbėjo. Karštai skatino lietuvius pasistengti kuodaugiausiai palaikyti gerus laikraščius ir šituos visur ir visuomet platinti. Nupeikė lietuviškų socialistų laikraščius su jų melagingomis žiniomis.

Ant galo choras sudainavo Lietuvos himną ir su tuomi pasibaigė programa.

Paskui įvyko šokiai ir kiti jaunimo pasilinksminimai. Grojo Cl. L. Tautiškas Benas.

Iš šito vakaro pasirodo, kad naujas parapijos vargonininkas A. Z. Visminas, yra gana darbštus vyras, nes tokiuo trumpu laiku sugebėjo chorą išlavinti puikiai dainuoti. Dabartiniais laikais bažnytinis choras kur-kas gražiau padainuoja, negu pirmiau.

Clevelando lietuviai turi pasidžiaugti sulaukę tokio puikaus choro. Nes p. Visminas yra blaivus ir didis muzikos ir dainų mylėtojas. Jis daug pasišventęs darbuoties jaunimo labui. Gi tokio žmogaus senai pageidavo vietos lietuviai.

Subatienas.

ATSISVEIKINIMO ŽODIS.

Atsisveikinant su Amerikos lietuviais, tariu iš širdies ačių visiems už mudviejų su kunigu Žilium misijos rėmimą ir už sudėtas aukas nukentėjusių lietuvių naudai. Musų tiesioginis atsilankymo tikslas nebuvo aukų rinkimas, bet ruošdami vienur kitur prakalbas, laikėme sau už pareigą šiuo sunkiu metu parinkti aukų nuvargintai tėvynei. Rinkdami aukas laikėmės visai neutraliai kaslink susidariusių fondų. Nematydami tuo tarpu vienybės tarp Amerikos lietuvių šelpimo darbe, vengėme susirišti bent su viena katra organizacija, ir surinktas per musų prakalbas aukas nesiuntėme nei į vieną fondą. Tų prakalbų musų buvo pasakyta Chicagoje 3, Clevelande 1, Pittsburge ir apielinkėse 3, Philadelphijoje 2, Waterbury 1, Bostone 1 ir Brooklyne 2; išviso pinigų surinkta $3,094.46, iš jų $493 palikta Bostone L. vietos komiteto kasoje, o kiti eina nukentėjusių lietuvių naudai ir bus mano induoti Centro komitetui, kurio ingaliotiniais mudu esame.

Mano tiesioginės pareigos spiria mane apleisti Ameriką ir skubinties į V. Dumos posėdžius, kurie prasidėjo 14 š. m., o kunigas Jonas Žilius pasilieka dar porai mėnesių pasidarbuoti amerikiečių tarpe nukentėjusios Lietuvos naudai. Jis, kaipo Lietuvos Centralinio Komiteto ingaliotinis, lankys tas kolonijas, kur mes nesuskubome apsilankyti, ir laikydamas prakalbas rinks aukas nukentėjusiems nuo karo. Surinktos aukos, vistiek kas tas prakalbas ruoš, eis tiesiog per Stockholmo komitetą nukentėjusiems ir jos bus kunigo Jono Žiliaus priimamos. Palinkėdamas dar kartą amerikiečiams visiems pageidaujamos vienybės, bent pašalpos klausime, ir išreikšdamas pageidavimą, kad susidarytų iš visų srovių vienas Centras, su kuriuo šiuose reikaluose butų galima susinešti, atsisveikinu su amerikiečiais, tikėdamas tvirtai su daugeliu iš jų pasimatyti karo audrai praužus prie geresnių sąlygų Lietuvoje.

Martynas Yčas.

Iš Amerikos

PRAŠALINA KARUOMENĘ IŠ MEKSIKOS.

Atlantic City, N. J. — Meksikos ir Suv. Valstijų atstovai, kurie jau kelintas mėnuo čia tarėsi, kokiuo budu butų geriaus apraminti Meksiką ir apsaugoti Suv. Valstijų pasienį nuo plėšikų užpuldinėjimo, pagaliaus štai ką nusprendė:

1. Suv. Valstijų veikiančioji armija Meksikoje į 40 dienų turi buti atšaukta iš Meksikos, kadangi ten, kur dabar toji armija veikia, amerikonams negrąsia pavojus.

2. Carranzos karuomenė turi saugoti Suv. Valstijų pasienį, kad prie šito neprisigautų plėšikai. Suv. Valstijų kareiviai savo keliu patroliuos Meksikos pasienį.

3. Jei Villos plėšikai mėgintų per kur-nors įsibriauti Suv. Valstijų teritorijon, tuomet kaip Carranzos, taip Suv. Valstijų kareiviai veikia išvien prieš plėšikus.

Abi pusi šitomis išlygomis sutiko ir po sutaisytu protokolu padėta parašai.

ATMAINOS WILSONO KABINETE.

Washington. — Kuomet republikonų partijos kandidatas į prezidentus, Hughes, pasiuntė prezidentui Wilsonui pasveikinimą apie jo išrinkimą į prezidentus, Wilson pagaliau įsitikrino, kad jis tikrai išrinktas dar keturiems metams prezidenauti.

Dabar prezidentas darbuojasi, kaip čia jam sutaisius naują kabinetą Wilson tvirtina, kad kabinete nebusią didelių atmainų. Bet yra žinoma, kad keli dabartinio kabineto nariai turėsią pasišalinti.

Pirmiausiai eisiąs šalin karo sekretorius Baker, kurs rinkimų kampanijoje Washingtono karuomenę buvo sulyginęs su meksikonų plėšikų gaujomis. Tokiuo savo palyginimu jis daug pakenkė ne tik Wilsonui, bet ir visai demokratų partijai.

Pasitrauksią iš kabineto be to dar karo laivyno sekretorius Daniels ir pinigyno sekretorius McAdoo.

DIDELIS GAISRAS.

Lockport, Ill. — Čia sudegė didelė dirbtuvė firmos Northern Illinois Cereal Co. Ugnis ėmė grasinti visam miesteliui. Pirm 20 metų šitas miestelis buvo visai gaisro sunaikintas.

Dabar minėtos firmos trobėsiai sunaikinta. Nuostoliai aprokuojami ligi 200 tukstančių dolerių. Atkeliavo iš aplinkinių miestų ugnegesiai ir šitie neleido liepsnoms persimesti ant miestelio.

Kilus gaisrui vienuose fabrikos namuose dirbo 18 merginų. Liepsnos joms atkirto kelią. Bet, ant laimės, vienas farmerys chemiškuoju skystimu per liepsnas padarė kelią ir išgelbėjo visas tas merginas. Pats farmerys baisiai susvilo.

Kilus gaisrui, susekta pašalyj namelis, kuriam nekoksai išradėjas, Fred Olmacher, paslapčia dirbdimo šrapnelius. Namelyj buvo daug visokių chemikalijų ir plyštančiosios medžiagos. Jei šita butų sprogus, butų buvęs sunaikintas miestelis. Tečiau gaisrininkai įstengė namelį apginti nuo liepsnų.

ŽYDAI PROTESTUOJA PRIEŠ VOKIEČIUS.

New York. — Amerikos žydai per angliškus laikraščius praneša, kad vokiečių pažadėjimai suteikti žydams tikybinę laisvę rusų Lenkijoje yra tušti. Vokiečiai darą tai todel, kad patraukti žydus savon pusėn. Be to žydai praneša, kad rusų Lenkijoje jie visuomet naudojosi pilna laisve ir nekentė persekiojimų už tikėjimą. Prieš tokį taigi vokiečių neva "geradaringumą" žydai protestuoja.

NAUJAS BELGŲ PROTESTAS.

Washington. — Belgijos pasiuntinys Washingtone šios šalies vyriausybei inteikė protestą prieš vokiečių barbarystes, daromas Belgijoje. Protestas busiąs pasiųstas Vokietijos vyriausybei.

NESAMA KRIZIO SU VOKIETIJA.

Washington. — Federalė valdžia praeitą subatą užgynė gandą, kad tarpe Suv. Valstijų ir Vokietijos turėtų gyvuoti nesusipratimas nardančių laivių veikimo žvilgsniu. Valstybės sekretorius Lansing pranešė, kad nieko tokio panašaus nebuvo ir negalėjo buti. Jo nuomone, tokius gandus pasaulin paleidžia Suv. Valstijų ir Vokietijos priešininkai. Tuo tarpu tarpe šitų valstybių nesama nesutikimų.

DIDINA DARBININKAMS ALGAS.

Manchester, N. H. — Amoskeag Manufacturing Co. firma, kurios medvilnės dirbtuvės rokuojamos didžiausiomis pasaulyj, paskelbė, kad 18,000 savo darbininkų padidina algas 10 nuoš. Šita firma šįmet jau trečiu kartu didina darbininkams algas.

APDOVANOJO IŠTIKIMUOSIUS DARBININKUS.

Appleton, Wis. — Kompanija Interlake Pulp and Paper Co. savo 36 darbininkams padalino $20,000 už tai, kad jie nedalyvavo streike koks ten nesenai buvo įvykęs, bet laikėsi ištikimai prie firmos ir vedė visus darbus fabrikoje. Minėti darbininkai apdovanoti nuo $100 ligi $600.

MIRĖ NOVELISTAS.

Santa Rose, Cal. — Mirė pagarsėjęs amerikoninis novelistas Jack London savo farmoje. Ėjo 41 metus. Mirė staiga.

GRASINA REVOLIUCIJA IRLANDIJOJE.

Boston, Mass. — Airių kalbėtojai, kurie skatina Amerikoj gyvenančius airius aukoti pinigus naujai revoliucijai Irlandijoje (Airijoje), tvirtina, kad sukilėliai Dubline išnaujo ims kovoti ir tai labai veikiai. Amerikoje renkami pinigai bus panaudoti nupirkti šautuvus. Sukilėliai turės naudoties naujausios rųšies ginklais, bet ne lazdomis ir šakėmis, kaip buvo pirmoj revoliucijoj — tvirtina kalbėtojai.

Londonas. — Iš Municho Amsterdaman atkeliavusieji keliauninkai praneša, jogei andai siaučiusi smarki vėtra kaikuriose Vokietijos dalyse ir sunaikinusi didelį naujo tipo vokiečių styrinį orlaivį zeppeliną. Zeppelinas pirmu kartu skridęs iš Friedrichshaven į Wilhelmshaven, kuomet vėsula jį sulamdžiusi. Iš 28 žmonių įgulos tiktai vienas žmogus teišsigelbėjo.

MIRĖ GARSUS VYRAS.

Londonas. — Čia mirė George White, kurs pastatydino pirmąją aeroplanų dirbtuvę Anglijoje.

"Žvirblis"

Juokų, satyros, pašaipos, mokslo, dailės ir literaturos laikraštis.

"Žvirblis" yra geriausias ir linksmiausias laikraštis visame pasaulyje. "Žvirblio" žinios taip yra indomios ir teisingos, kad net visų kariaujančių viešpatijų karaliai prieš valgį, po valgio, rytą ir vakarą skaito "Žvirblį" ir juo negali atsigerėti.

"Žvirblio" juokai ir devyniomis pėtnyčiomis surugusius žmones pralinksmina; vyrai, moterys, vaikai, merginos ir vaikinai "Žvirblio" pasiskaitę jaučiasi laimingi ir visuomet sako, kad už "Žvirblį" nieko pasaulyj nėra geresnio.

"Žvirblio" moksliškumui niekas negali prilygti, "Žvirblio" išradimais pasinaudoja net šio pasaulio mokslavyriai. Todel jei norit buti civilizuoto pasaulio civilizuotais žmonėmis — skaitykit visi "Žvirblį".

Kaina metams **vienas doleris.**

Atskiri numeriai po 10 centų.

"Žvirblio" sostapilio antrašas toks:

"ŽVIRBLIS"
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Tukstantis Naktų ir Viena

Arabiškos Pasakos

Tiktai $2.00

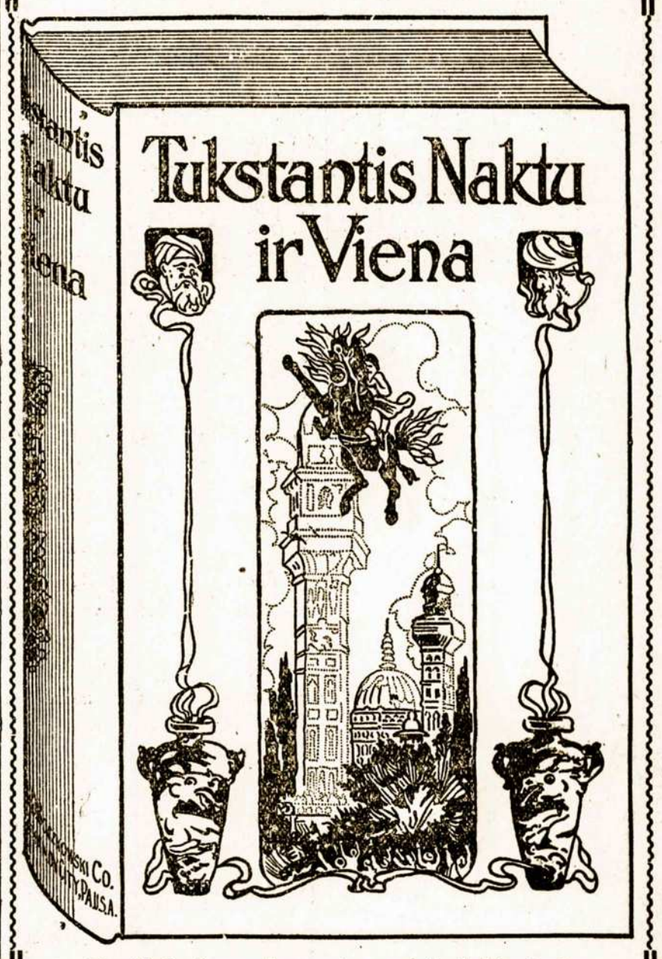

Puikiai apdaryta audekliniais pamargintais viršais.

Apie 150 Paveikslų - 704 Puslapių

Laiškus ir pinigus siųskite adresu:

Tananevicz Publishing Co. Inc.

3249 So. Morgan St. CHICAGO, ILL.

Prisiunčiant Redakcijai rankraščius, visuomet reikalinga paduoti Redakcijos žiniai tikras ir pilnas savo vardas, pavardė ir antrašas. Rankraščiai gali buti taisomi, trumpinami ir atmetami, sulyg Redakcijos nuožiuros. Rankraščiai, prisiųsti be autoriaus vardo, pavardės ir antrašo, bus naikinami.

Pastabos

Lietuvos laisvės klausimu.

Šiandie Lietuvos likimas tikrai apverktinam stovyj. Susikovė dvi dideli valstybi ir musų tėvynę pakeitė nuožmiausių mušių lauku. Iš seniau gražiosios Lietuvos paliko vientik surausti ir šovinių išvagoti laukai su miestelių griuvėsiais ir sodžių nuodeguliais. Visa Lietuva pakeista milžiniškomis kapinėmis. Ir jei kas kur užsiliko sveiko, tai visa tai baigia naikinti vokiečių "kultura". Pasibaigus šitam karui, musų šalis ilgiausius metus neatgaus lygsvaros. Tokios baisios žaizdos juk nepagydomos keleriais metais.

Gerai dar butų, kad po šio karo Lietuvai už jos vargus, kentėjimus ir nuoskaudas butų užmokėta bent laisve. Tuomet, žinoma, butų lengviau atgaivinti šalį. Kiekvienas žinotų, kad ne veltui baisiai vargta, kraujas lieta; ne veltui šalis nuniokota ir pakeista tyrlaukiais.

Bet kas įvyktų tuomet, jei po šio karo Lietuva išnaujo butų palikta vergauti bile katrai galingai valstybei?

Kad po karo neįvyktų naujoji Lietuvai nepakenčiama vergija, išanksto mes turime rupinties tuo reikalu, Lietuvos ateitimi.

Antai angliški laikraščiai vis dažniau pamini, kad Vokietija Lietuvai žadanti suteikti neprigulmybę. Juk ne veltui tokie daiktai skelbiami. Nors tais vienais pažadėjimais lietuvių tauta negali buti soti ir patenkinta, bet yra viltis, kad ne veltui tokie daiktai pasauliui skelbiami.

Ne vieni mes, amerikiečiai lietuviai, rupinamės savo tautos ir tėvynės likimu. Tuomi dar daugiau rupinasi visi tie, kurie yra patyrę karo baisenybių, kurie šiandie yra išblaškyti po visą plačiąją Rusiją.

Vokiečiai jau kalba ir žada Lietuvai neprigulmybę. Bet Rusija, toji Rusija, kuri savo nedovanotinu apsileidimu neįstengė apsaugoti Lietuvos nuo nuteriojimo, mažiausia prisimena Lietuvos likimą.

Tuo reikalu p. Pr. Y-kas "Lietuvių Balse" štai ką rašo:

"Daug jau prirašyta, daug prikalbėta apie lenkų tautos vargus ir nelaimes. Daug išreikšta nuomonių apie jos ateitį, apie jos tolesnį politikos gyvenimą ir sutvarkymą kaipo atskiros politikos vienatos. Šių dienų diplomatai ir publicistai galvas laužo ir tveria visokias perspektyvas ant autonominės arba net nepriklausomos Lenkijos fono. Niekas negali jai to pavydėti, iš to galima tik džiaugtis ir linkėti jai kuogeriausios kloties. Tik viena, kas nesuprantama, delko tie patys diplomatai arba visuomenės veikėjai nežino ir nemato (arba tik nenori matyti ir žinoti), kad šalia taip nukentėjusios ir dar tebekenčiančios lenkų tautos yra kita tauta, kuri nemažiau nukentėjo ir kenčia už savo kaimynę. Ta tauta kad ir nedidelė, bet jau gana tvirta savo dvasia. Ji, kaip ir lenkai, savo kultūros, istorijos ir tautos tradicijomis turi teisės savarankiškai gyventi. Ji amžinai vergauti negali... Ta tauta yra lietuviai.

Kas gali išskaityti visas tas nelaimes, kurių patyrė musų tauta kaip seniaus, taip ir per šį karą. Kiek ji aukų padėjo visuotiniam labui! Kiek ji amžių kovės su didžiausiais slavizmo priešininkais vokiečiais, tais pačiais vokiečiais, kurie dabar grumoja visai Europai. Nekalbėsiu čia, ką davė lietuviai Europai ties Žalgiriu, Ukmerge ir kitose vietose, bet pasakysiu, kad nuopelnas jų vadinamajai bendrai sąjungininkų idėjai ir dabar didis. Jie ir dabar pirmieji sutiko savo krutinėmis nuožmųjį priešininką, pakėlusį kardą kuone prieš visą civilizuotąjį pasaulį. Ant jų laukų sprogo pirmas "čemodanas" ir sužvangėjo senai jau galandamas plieninis priešininko kardas. Jie pirmieji patyrė visas karo baisenybes. Jie lygiai su savo kaimynais lenkais ir dabar išblaškyti po visas plačiosios Rusijos šalis, o pasilikusieji išgriautoje tėvynėje turi kęsti badą, šaltį. Kada gi bus galas musų vargams?! Nejaugi musų ir dabar nieks nepaklausys. Nejaugi mums ir šį kartą paduos vietoje duonos akmenis? Ne, taip negali buti... Mes turim atsidusti liuosiau. Turim buti patys šeimininkai pas save. Bet nuo tų, nuo kurių pareis daugiausia musų likimas, lig šiol dar nieko negirdime. Jie kalba apie belgus, armėnus, serbus, lenkus, tik ne apie mus. Šio karo obalsis, rodos, visai neliečia musų. Jie, kur reikia susidurti su mumis, pracina nusisukę į šalį. Tur buti, jie mano patys save apgauti, nuduodami, kad apie mus nieko nežino.

Tiesa, gal yra tokių, kurie ištikrųjų apie mus turi menką supratimą, laikydami mus lenkais arba net rusais. O gal mano, kad mes dar tebesame kultura nesubrendę, o tautybe nesusipratę, tad nėra ko apie mus ir kalbėti. Tai vis senos bobutės pasakos. Musų kulturingumą rodo paskutinio laiko darbai, o tautumą — tai kad ir kova musų brolių, likusiųjų tėvynėje, beveik be inteligentų, su vokiečių valdžia del mokyklų.

Kad maža apie mus težino, esame daugiausia patys kalti. Reikia daugiau teikti pasauliui informacijų apie save ir savo vargus. Žinoma, jei mes patys tylėsime, tai tuo labiau apie mus nieko nežinos ir vengs kelti musų klausimą.

Metas jau metas įsidrąsinti ir viešai pasakyti, ko mums reikia. Tas tylėjimas ir nedrąsumas nieko nesako nei mums, nei tiems, su kuriais mes manome rišti savo ateitį. Jis tik duoda daugiau drąsos musų engėjams, o musų tėvynę paliečia nuožiurai.

Artinas dabar labai svarbus laikas. Susirinkus Dumai, tur but, bus iškeltas arba bent paliestas lenkų klausimas. Tad šventa musų atstovų ir visuomenės veikėjų pareiga iškelti ir musų klausimą, taip artimai surištą su lenkų klausimu, ir ten parodyti visus musų tautos reikalus. Galima tikėtis, kad jie jau rengias prie to ir padarys visa, ko iš jų reikalauja momentas ir tautos siekiai".

Ištikro butinas reikalas, kad lietuvių atstovai dumoje pagaliaus pareikalautų savo šaliai neprigulmybės. Prie dabartinių Rusijos su Vokietija varžytinių rasi Lietuva veikiau susilauktų sau prigulinčios laisvės.

"Draugas" išrodė oficialiais dokumentais, kad Westvillės, Ill., lietuviškos nezależnos parapijos "kunigas" apsivedė su savo tarnaite. "Šliubą ėmė courte, Chicagoje. Reikia tik pasveikinti nezależninkų "pažangumą". O Chicagos "pažangiosios visuomenės" pažangiausias" organas apie tai nei gugu!

Chicagos lietuviški socialistai jau kad "darbuojas", tai "darbuojas" nukentėjusių del karo lietuvių naudai. Tik pagalvok, žmogau, rupinasi į užimtą vokiečių Lietuvą siųsti net kondensuotą pieną. Kadangi tam tikslui turima mažai kapitalo, tai busiąs siunčiamas pienas iš Šveicarijos. Toji šalis, kaip žinoma, labai turtinga oškomis.

Ana, vyrel, vienas lietuviškų socialistų laikraštis lietuviškus socialistus sulygina su... žmonėmis ir tai dar su... lietuviais žmonėmis. Bet kiek visiems yra žinoma, lietuviški socialistai nėra nei žmonės, nei lietuviai. Jie savo veislę išveda velnias žino iš kokio uodeguočio sutvėrimo ir dar drįsta sakyties esą žmonėmis!

Susimildami nesijuokite! "Saulės" 93 num. rašoma apie poperos ir laikraščių pabrangimą. Ir ant galo štai kaip užbaigiama:

"Czionais Amerike didesnia dalis mažesniu laikraščių turėjo užgiedot **"Rekvija Materna"**.

Kad ir nedaug tenori! Antai "Ateitis" rašydama apie "tautišką savaitę" sako: "Atsiminkite, kad per Tautiškąją Savaitę A. L. T. Sandara turi gauti bent 1000 naujų narių, A. L. T. S. organai (anot jų, yra net keli) po kelis tukstančius naujų skaitytojų, Amerikos lietuviai gi — daug naujų žinių ir idejų".

Mano Dieve, koks čia pavyzdingas kuklumas!

Vienas musų skaitytojų siulo mums $50 ir prašo jo vardu paskelbti konkursą — parašyti brošiurą temoje "Socialistų Minties Kvailumas". Temos vardas mums atrodo nei šioks nei toks. Pagalvosime, kas reiks padaryti su tuo klausimu.

"Naujienos" sako, jogei tai esąs kvailiausias daiktas, jei pasaulis vis dažniau ima girdėt lietuvių ir Lietuvos vardą. Girdi, tas nieko gero neduos nei tautai, nei pačiai Lietuvai. Girdi, jeigu darbininkų klesa (suprask — socialistai, gaila dar, kad ne lietuviški) Europoje butų stipresnė, tuomet ir Lietuvą patiktų... laimė. Kitaip nieko nebusią.

Visgi gerai, kad "Naujienos" neslepia savo veido Lietuvos klausimo žvilgsniu.

Bereikalingas trukšmas.

Lietuviškų socialistų laikraščiai sukėlė baisų trukšmą tarpe savųjų "pažangiųjų" už tai, kam lietuvių katalikų laikraščiai šviečia visuomenę, kam ją supažindina su socialistų veikimo pragaištingumu. Girdi, tai tiesiog baisus daiktas. Imk tu, žmogus, ir išklok visą teisybę, ir tai dar viešai, prieš nesusipratusias žmonių minias, kurias socialistai nuolat mulkina be atodairos. Juk tai prastas "gešeftas" butų socialistų laikraščiams, jei jų apmulkinti žmonės imtų ir antkart pamatytų socialistus visam jų nuogume.

Lietuviškų socialistų laikraščiai taip nusigando ir nusiminė, kad dabar galvatrukčiais ieško budų ir priemonių, kaip ir kokiuo budu butų galima uždrausti katalikų laikraščiams rašyti apie socialistus ir socializmą.

Bet jų pastangos, žinoma, eina su vėjais ir lietuvių visuomenė vis giliau supažindinama su socializmo "rojumui", koks žinoma, tetuno tik tuščių makaulių svajonių ribose.

Lietuviški socialistai dažnai sakosi, kad jie esą priešingi karams ir kraujo praliejimams. Tečiaus vienas jų šulas, rašydamas apie šių dienų socialistus, tvirtina:

"Socializmo judėjimas yra ne kas kita, kaip organizuota ir sąmoninga darbininkų klesos reikale vedama kova prieš viešpataujančias klesas. Savo tikslu ji stato visišką tų klesų nuveikimą ir tokį visuomenės sutvarkymą, kuriame daugiau nebebutų jokių klesų. Kaipo priemonės toje kovoje jiems tarnauja visos priemonės, kokios yra prieinamos darbininkams — pradedant ramiu reikalavimu ir baigiant spėkos ir prievartos pavartojimu" ("N. G." No. 3, 1916).

Iš šito, kad čia pasakyta, suprantama, kad socialistai už socializmą, kurs pas juos paprastai pridengiamas "darbininkų klesa", yra pasirengę net spėką, taigi ginklus, pavartoti. Vadinasi, jie karams priešinasi, o kovoje prieš savo priešininkus pirmon eilėn stato kraujo praliejimą.

Kadangi socialistai savo priešininkais rokuoja ne vien kapitalistus, bet labiaus katalikus, tai jie prieš pastaruosius ir ugdina savo spėkas, mulkina nesusipratusius žmonelius ir didina savo skaitlingumą.

Ir kad pasekmingiau tą savo tikslą atsiekti, socialistai, besipriešindami šalių ginklavimuisi, sako, kad reikia panaikinti kariuomenes ir dabartinę (kadir Amerikoje) miliciją, o ginklus duoti kiekvienam piliečiui.

"Ginklai turi rasties ne kazarmėse arba arsenaluose, bet pas kiekvieną pilietį namuose... Kuomet kiekvienas darbininkas (suprask — socialistas) savo namuose turės ginklą, tai pagalios milicijos nebus galima vartoti streiko laužymui" ("N. G." No. 3).

Tai ve ko socialistai nori. Jie nori, kad kariuomenės ir milicijos butų panaikintos, o ginklai butų suteikti jiems kovoti prieš savo priešininkus.

Kas nežino, kad tai yra tuščios jų tokios pastangos ir svajonės. Bet iš to kiekvienam yra aišku, ko socialistai nori ir apie ką jie svajoja.

Šiandie draudžiama jiems turėti ginklus, o jų kaikurie ir be to grasina kiekvienam priešininkui. Tai kasgi butų tuomet, kuomet visiems socialistams butų leista turėti namuose ginklus. Duok ginklus sumulkintiems socialistų bernams, o šitie kiekvienam žingsnyj ims argumentuoti ne žodžiais, bet ginklais.

Ginkluoti socialistai, kaip matai, ant žemės pravestų tokį "rojų", koks nesisapnavo nei pačiam jų tėvui Marksui.

Tokios tai socialistų svarbiausios svajonės.

Ir, žinomas daiktas, kuomet jie su kraujo praliejimu įsteigtų savotišką "rojų", tuojaus butų įvestos praktikon ir kitos jų teorijos, kaip tai laisvoji meilė ir negirdėtos pasaulyj orgijos.

Todel visų žmonių yra pareiga kovoti prieš tą piktą, kokiuo yra socializmas. Bet reikia prieš socializmą ir socialistus kovoti ne spėka, neigi ginklais, tik apšvieta.

Reikia mums eiti minių tarpan ir anas supažindinti su socializmo pragaištingumu. Laikraščių pareiga išvilkti eikštėn visus socialistų pragaištingus veikimus. Visuomet ir visur darbininkams reikia aiškinti, kaip ir kokiam tikslui socialistai darbuojasi pagauti juos su savo meškera.

Kuomet žmonės apsišvies, supras socialistų klastas, tuomet ir patiems lietuviškiems socialistams nereikės kelti tiek daug trukšmo. Nes tuomet sumažės skaitlius jų pasekėjų ir lietuviškas socializmas bus pašarvotas.

A. Guoba.

Moteris yra panašios į žvaigždes: jos išnyksta rytc, o apsireiškia vakare.

A. Guoba.

Svarbieji Reikalai Amerikoj

GRAŽUS SUMANYMAS.

Geležinkelių kompanijos pradėjo smarkią kovą prieš 8-nių valandų dienos darbą. Kai-kuriose valstijose federaliai teisėjai jau išreiškė savo nuomonę — 8-nių valandų dienos darbo įstatymas esąs priešingas šalies konstitucijai. Visas tas reikalas turės atsidurti kongresan, paskui augščiausian šalies teisman.

Geležinkelių darbininkų, konduktorių, mašinistų, pečkurių ir kitų, organizacijos taippat darbuojasi. Jų viršininkai tvirtina, kad jei tasai Adamsono įstatymas bus pripažintas prieškonstitucijiniu, tada jie paskelbsią streiką ant visų geležinkelių visoj šalyj. 8-nios valandos dienos darbo turi buti pripažintos.

Senatorius Newlands, kurs ineina komisijon tyrinėti sąlygas ant geležinkelių, ne juokais anadien pasakė, kad jei norima ant visados panaikinti streikus ant geležinkelių, telegrafų įstaigose, kasyklose ir tt., reikia valstybei visa tai paimti savo rankosna, kai kad dabar yra valdoma krasa. Kitaip visuomet ten bus streikai ir nesusipratimai. Visuomet gyvuos visuomenės išnaudojimas.

Kadangi geležinkeliečiai pasirengę už 8-nias darbo valandas streikuoti, tatai kova neišvengtina. Tuo labiau, kad geležinkelių kompanijos jokiuo budu nenori sutikti su 8-niomis darbo valandomis.

Apie Naujus Metus šalis susilauks krizio, jei kongresas nesuras prieš streiką priemonių.

Senatoriaus Newlands sumanymas yra gražus. Juo tegali pasidžiaugti ir socialistai.

TIKRI "GERADARIAI"

Didžiausioji visam pasaulyj plieno bendrovė (aiškiau tariant — trustas) United States Steel Corporation andai paskelbė, jogei jinai liuosa valia padidinanti algas savo darbininkams 10 nuoš. Algų padidinimas prasidės su šito gruodžio 15 d. Padidintomis algomis pasinaudosią 200,000 darbininkų. Ir bendrovės išlaidos padidėsiančios $20,000,000 į metus.

Plieno bendrovės (trusto) pirmininkas Elbert H. Gary apie tai pranešdamas pažymi, kad darbininkams algos padidinamos atsižiurint į pašėlusį maisto ir kitko brangumą. Girdi, darbininkas su senąja alga jau negalįs pragyventi, tatai užmokestis padidinama.

Kokie tie milijonieriai "geradariai"! Kaip jie labai atjaučia vargingam darbininkui!

Tečiau ne iš geros valios tas daroma. Plieno trusto darbininkai organizuojami. Taigi kad užbėgus už akių jų susiorganizavimui ir pareikalavimui geresnio sau uždarbio ir darbo sąlygų, bendrovė liuosa valia paberia darbininkams supelyjusius trupinius. Tuo budu mano sustabdyti darbininkų veikimą ir susipratimą.

Bet, regis, jau pračjo tie laikai, kad butų galima darbininkus, kaip pilkuosius žvirblius, pagauti pelais.

RUOŠIA PRANEŠIMĄ.

Iš Washingtono apturima žinios, kad prezidentas Wilson dabar esąs labai užimtas. Kuom-gi? Ruošiąs pranešimą kongresui, kurs gruodžio 4 dieną susirinksiąs sesijon. Pranešimą prezidentas beveik jau pabaigęs, tik reikią jį padailinti pirmiau pasitarius su savo visokiais patarėjais. Pranešimą prezidentas, kaip visuomet, pats perskaitysiąs.

Pasakojama, pranešime bus pakelta daug svarbiųjų klausimų. Pirmoj eilėj stovįs 8-nių valandų dienos darbo klausimas. Ar ten bus paminėta apie siaučiančią brangenybę Suv. Valstijose, nežinoma.

Juk maisto ir kitų daiktų pašėlęs brangumas šiandie yra svarbiausias šioj šalyj klausimas. Daugiau svarbesnis už geležinkeliečių 8-nias valandas. Tiesa, geležinkeliečių streikas dar labiaus gali viską pabranginti. Bet gana jau ir to, kas dabartinėmis dienomis yra.

Matysime, kaip prezidentas savo pranešime žiuri į baisią brangenybę visoj šalyj ir ką jis kongresui patars daryti tuo žvilgsniu.

PABRANGO IR POMIDORIAI.

Prie abelnojo maisto brangumo pagaliau prisidėjo ir konservuoti pomidoriai (tomatoes). Dešimts centinė blešinaitė dabar kainuoja jau 15 centų.

Žinovai tvirtina, kad už pomidorius kainos padidinimas tiesiog nepateisytinas, kadangi šįmet pomidoriai puikiai užderėjo. Be to šitas konservuotas maistas neišvežiamas nei į Europą.

Kad už blešinę butų imama daugiau vienas centas, ty. vietoj 10c. 11c., tai tas butų dar pateisytina, nes pabrangę darbininkai, pakuojamoji popera, etikietų pagaminimas, blekė ir tt.

Bet imti antsyk 5c., tai yra daugiau niekas, kaip tik aiškus išnaudojimas.

Kas kuo palieka.

Senas vyras, tai yra audros metu skylėtas skėtis (lietsargis).

Mergelė yra tešla su mielėmis: auga, bujoja, pučiasi ir pagaliau pasidaro boba, kaip susvilęs duonos kepalas.

Uošvis yra panašus virtuvui: užia, šnypščia, po kranu varva ir visgi retkarčiais pas jį galima išsigerti arbatos.

Bobos yra panašios į laikraščius arbatnamyj.

Našlės visuomet atsimena vakarienę iš dešrų ir kviečių duonos.

Tautos Fondo Reikalai.

KALĖDŲ FONDAI.

Daugeliui išrodo, kad aukos kankinamai Lietuvai net pertankiai renkama, perdaug apie aukas kalbama, prisimenama. Mums-gi išrodo kitaip. Mums rodosi, kad mes perretai renkame aukas, permažai apie jas kalbame ir rašome, užtad mažai ir surenkame.

Juk kas žmogui tankiai ant liežuvio, tas ir jo širdyje, kaip lietuvių priežodis sako. Taigi ir privalome mes tankiausiai apie aukas kalbėti-rašyti, kad musų širdyse ir protuose apgyvendinus mintį: **Turiu aš aukauti nuolat ir nuolat gelbėjimui Lietuvos kankintinių.**

Kad ir milijonus suaukautume, vistiek lietuvių tautos iš kančių nepaliuosuotume. Mums tik turi rupėti nors kiek sumažinti musų brolių kančias, parodyti jiems, jog turime širdis. Jeigu mes juos gelbėsime, tai visgi jiems lengviau bus nešti sunkią kančių naštą, drąsiau bus žengti per vargų jures į šviesesnę ateitį.

Artinasi Kalėdos. Sulyg papročio, draugai draugams, tėvai vaikams, vaikinai savo meilužėms perka Kalėdų dovanas. Kaip visada, taip ir šiais metais desėtkai, o gal šimtai, tukstančių dolerių skriste-išskris iš pusės milijono Amerikos lietuvių kišenės ir pavirs į kalėdines dovanas. Jeigu dovanas perkame, tai parodome, jog vietoje vargo — pas mus yra išteklius ir sotumas. O dovanas perkame ir-gi ne alkaniems, tik sotiems ir pasiturintiems. Bet mes visi žinome, kad yra šalis, labai brangi musų širdžiai, kur trys milijonai yra alkanų žmonių, kovojančių, kad kaip nors išlaikyti dušią prie kuno. Jie ne sotųs, kaip mes, bet alkani; pas juos nėra išteklius, bet vargai ir kančios. O kaip jie laukia Kalėdų dovanų. To neapsakys joks liežuvis, neaprašys joki plunksna.

Tad kaip prakilnus ir didis butų darbas, kad visi Amerikos lietuviai paaukautų kalėdines dovanas kankinamai Lietuvai! O tokį puikų pavyzdį pereitais metais parodė susipratusios musų motutės ir sesutės. Tai buvo moterų kalėdinis fondas, kurin aukavo devynios Moterų Sąjungos kuopos, trys pašelpinės Moterų draugijos ir keletas pavienių moterų. Suaukavo $280.63. Maždaug vidutiniškai kiekviena kuopa arba atskira draugija paaukavo po $20.00. Daugiausia aukavo Chicagos moterys — $122.60. Proporcionališkai visas moteris pralenkė Cicero, Ill., moterys, paaukaudamos $64.00 į kalėdinį moterų fondą. Pavienės Moterų Sąjungos kuopos daugiausia aukavo: 2-ra kuopa iš Cicero, Ill., $59.00 ir 1-ma kuopa iš Chicago, Ill. (šv. Jurgio parapijos), $34.50. Tokiomis aukomis musų moterys parodė daug patrijotizmo ir sielos prakilnumo.

Šiais metais visos musų draugijos ir visi lietuviai turėtų sutverti Kalėdų fondą, kurin visi privalėtume paaukauti dienos uždarbį, arba kiek kas gali. Kalėdų fondan turėtume rinkti aukas ne vien nuo pavienių žmonių, bet aukauti iš draugijų iždo ir net parengti tam tikrus vakarus, kurių pelnas eitų kalėdinin fondan. Todel, artinanties Kalėdoms, Tautos Fondas atidaro Kalėdų fondus gelbėti kenčiančiai Lietuvai, į kuriuos plauks aukos iš visų didžiųjų musų organizacijų, turinčių nemažiau 1000 narių.

Tai bus:—

1). Moterų kalėdinis fondas (į jį plauks aukos nuo visokių moterų draugijų ir pavienių moterų).

2). L. R. K. Susivienijimo kalėdinis fondas (jin aukaus visi Susivienijimo nariai ir kuopos).

3). L. Vyčių kalėdinis fondas (į jį aukaus visi vyčiai ir jų kuopos).

4). Liet. Darbininkų Sąjungos kalėdinis fondas (jin aukaus visi darbininkai ir jų kuopos).

5). Liet. Blaivininkų Susivienijimo kalėdinis fondas (į jį aukaus visi blaivininkai ir jų kuopos).

6). Bendras kalėdinis fondas — čia suplauks aukos nuo Tautos Fondo skyrių, nuo visokių draugijų, pirmiau neminėtų, ir nuo pavienių asmenų.

Kiekvieno viršminėto kalėdinio fondo atskaita bus atskirai vedama, o įplaukusios aukos kas savaitė garsinamos. Aukos į kalėdinius fondus plauks tik per du mėnesiu: per gruodį 1916 m. ir sausį 1917 m. Tad visiems reikia subrusti ir pasiskubinti, nes laiko nedaug. Gi vasario mėnesyje bus išleista atskaita, kuri parodys kiek kuri organizacija surinko aukų.

Kuopos ar draugijos, perskaitę šiuos žodžius, yra prašomos greit sušaukti susirinkimus ir pasitarti, kaip kuodaugiausia surinkus aukų ar patiems suaukavus į kalėdinį fondą.

Šiuomi atsišaukimu pasitikime iššaukti lenktynes aukomis, lenktynes didžiu krikščionišku darbu. O per Kalėdas, Kristaus Užgimimo šventę, ypač visi lietuviai krikščionys privalėtų prakilniausiu darbu ir pasišventimu priparodyti savo krikščioniškumą. Gelbėjimas artimo nelaimėje per šimtmečius buvo didžia krikščionijos žyme, o dabar baisiausioje nelaimėje yra ne keli žmonės, bet keli milijonai artimų musų brolių — visa Lietuva. Todel į darbą, o broliai! Skubėkime Lietuvai į pagelbą.

Tautos Fondo Valdyba.

TAUTOS FONDO SKYRIAMS ŽINOTINA.

Visi Tautos Fondo skyriai turi nepamiršti išsirašyti ir pardavinėti Tautos Fondo kningutes, kurios yra sukrautos pas iždininką, p. B. Vaišnorą, 1514 Carson st., S. S., Pittsburg, Pa. Visas pelnas nuo tų knygučių eis Tautos Fondui.

Su pinigų siuntimu ir-gi turi skyriai pasiskubinti, nes po Naujų Metų reiks išleisti didelę atskaitą, kuri nušvies vispusišką Tautos Fondo veikimą. Iš tos atskaitos bus aišku, kuris skyrius daugiau pasidarbavo ir kuris mažiau. Todel visi skyriai turi skubinties siųsti pinigus į Centrą, kad sumušus geresnį rekordą.

Kalėdinio Fondo ir-gi neprivalome užmiršti. Aukaukime kalėdų dovanas Lietuvai!

NAUJI TAUTOS FONDO SKYRIAI.

Šiomis dienomis iš Centro raštinės išsiųsta čarteriai dviem skyriam: 44 į Rockford, Ill., ir 45 į Kewanee, Ill. Šie skyriai tapo įregistruoti ir veiks pagal Tautos Fondo konstitucijos. Be to, Lewistone, Me., organizuojasi naujas skyrius.

K. Pakštas,
T. F. sekr.

Laiškas Redakcijai.

"Kataliko" Redakcijai,
Chicagoje.

Gerbiamoji Redakcija!

Malonėkite duoti Jusų laikraščio skiltyse šiam musų laiškeliui vietą ir klaidų pataisymui.

"Kat." No. 36 tilpo korespondencijėlė iš Valparaiso, kurioje įsibriovė gana daug klaidų ir neteisybės — tos žinutės autorius yra koks tai "Gizelis" — matomai, dar vienas slapyvardis.

"Pirmoje vietoje ten yra pasakyta, kad surinktos aukos Lietuvių Dienoj norėta pasiųsti "socialistų fondui" (sic!). Ar gi? Tiesa, buvo kilęs klausimas kas link siuntimo tų aukų, bet jokių įnešimų siųsti "socialistų fondan" nebuvo ir buti negalėjo. Todel tikime, kad ir p. "Gizelis" tai žino. O jei ne, tai tuščia jo.

Toliaus "Gizelis" kalbėdamas apie patį išėjimą Lietuvių Dienos sako: "Kuomet... visa buvo parupinta, ant galo nei iš šio, nei iš to prie aukų rinkimo prisidėjo ir cicilikėliai". (Gramatikos paklaidas ir piktžodžiavimą paliekame "Gizelio" sąžinei, jeigu tik jis ją turi). Dar kiek toliaus randame labai figuriškų išsireiškimų. Suprantama, "studentas", tai ir figuros "studentiškos". Štai jos: "tie besarmačiai, begėdystės, tuščios galvos" ir tt. Ką, ar ne "studentiškai"?!

Tiek, jau užtenka. Tečiaus teisybės žodis seka. Lietuvių Dieną surengė ne kokie ten "cicilikėliai", bet "Literaturos Draugija Lietuvių Moksleivių Valparaiso Universitatės", kurią "Gizelis" ir stengiasi perkrikštyti į "cicilikėlius", paleizdamas tokius purvus.

Taigi, mes, L. D. L. V. U. nariai viešame savo susirinkime išnešėme griežtą papeikimą p. "Gizeliui" už jo netiesos žodžius ir duodame Gerbiamam "Gizeliui" vieną mėnesį laiko atšaukti bei pataisyti savo klaidas, o jeigu to nepadarys, tai mes busime priversti elgtis prisilaikant šios šalies tiesų.

L. D. L. M. V. U.
Komitetas:
P. Suomons,
N. Bertašienė,
K. P. Kazlauskas.
Valparaiso, Ind.
Lapkr. 18, 1916.

ATSAKYMAS.

Kadangi L. D. L. M. V. U. komitetas, susidedąs iš trijų asmenų, butinai reikalauja, kad aš paskirtu laiku pataisyčiau neva kokias tai klaidas, įsiskverbusias mano žinutėje ("Kat." N. 36), tai turiu pasakyti, jogei toje žinutėje nematau jokios klaidos. Kas buvo pasakyta, pasakyta teisybė. O teisybės iškreipti negalima. Tiktai tamsuolis žmogus tegali toje žinutėje įžiurėti klaidas.

Pirmoje vietoje sakote, kad "...jokių įnešimų nebuvo ir buti negalėjo, kur reikia siųsti aukas". Štai jums juoda ant balto — įnešimą pasiulė p. A. Bimbo. Jis iš kokio tai laikraščio iškarpos paskaitė, jogei surinktas aukas galima siųsti, kur tik norima, bet ne į Raudonojo Kryžiaus drją. Jis net buvo pasakęs vietą aukoms siųsti. Prieš tai protestavo p. V. Rukštalis. Šis pasakė: "Jei šitos aukos bus išsiųstos į kokį fondą, tai atminkite, už tai busite patraukti atsakomybėn". Tuomet socialistų šalininkai kiek nusiramino.

Toliaus sako: "Lietuvių Dieną surengė L. D. L. M. V. U." Tas netiesa.

Šitos draugijos pirmame šio bertainio susirinkime, tiesa, įnešė klausimą Lietuvių Dienos reikale p. V. V. Mačys, katalikas. Bet į šitą įnešimą neatkreipta nei domos. Draugijos pirmininkas, p. J. Demenčius, pasakė, jogei dr-ja turinti pakaktinai savo reikalų, o Lietuvių Dienos klausimą reikia padėti šalin. Kogi daugiau jums reikia?! Tai gali paliudyti kiekvienas šitos dr-jos narys, kurs dar nėra užsikrėtęs lietuviškuoju socializmu.

Kuomet šita L. D. L. M. V. U. taip šaltai ir nepatriotiniai atsinešė į Lietuvių Dienos klausimą, šituo klausimu ėmė rupinties L. R. K. M. S. A. 2 kuopa. Šita kuopa nuskyrė komitetą. Komitetas kreipėsi į universiteto vice-pirmininką, kad jis prisidėtų prie prakilnaus darbo, kokiuo yra rinkimas aukų Lietuvių Dienoje. Vice-pirmininkas pažadėjo paskirti dieną, kurioje visi universiteto profesoriai klesose turėjo rinkti aukas nukentėjusiems del karo lietuviams. Paskui minėtos 2 kuopos komitetas gavo majoro leidimą rinkti aukas. Žodžiu tariant, L. R. K. M. S. A. 2 kuopos komitetas viską parupino Lietuvių Dienai. Pagaliau šitas komitetas, artinanties lapkričio 1 d., organizavo rinkėjas ir rinkėjus.

Tik štai vienam L. D. L. M. V. U. susirinkime, kuomet šis jau beveik buvo uždarytas, p. V. Rukštalis pasiprašė balso ir pakvietė moksleivius ir moksleives prisidėti prie aukų rinkimo Lietuvių Dienoje, kuriai viskas jau buvo pagaminta.

Tuomet pašoko keli cicilikučiai ir ėmė šaukti: "Kokią p. V. Rukštalis turi teisę čia atėjęs reikalauti tokių dalykų, kaip jis gali čia žymėties rinkėjų pavardes?"

Ir tik po šito trukšmo L. D. L. M. V. U. susizgribo ir nuskyrė komitetą Lietuvių Dienos reikalams. Šitą taigi komitetą L. R. K. M. S. A. 2 kuopos komitetas savo tarpan priėmė ir prasidėjo bendras darbas.

Todel dabar tegu bus kiekvienam aišku, kas išsirupino Lietuvių Dienoje rinkti aukas Valparaiso, Ind.

Jei ne L. R. K. M. S. A. 2 kuopa, Literaturinė Draugija kuoramiausia butų ir pražiopsojusi Lietuvių Dieną.

Pagaliaus sakoma, kad "Gizelis" norėjęs L. D. L. M. V. U. pakrikštyti cicilikine draugija. Manau, kad šitos dr-jos nereikia nei krikštyti, nes jinai ir be to puikiai tampoma ant lietuviškų socialistų kurpalio.

Turiu baigti šitais žodžiais: Nebukite perdaug vaikiški ir nebauginkite šios šalies teisėmis, nes patįs įsirioglysite duobėn, kurią gaminate kitiems.

Gizelis.

Red. prierašas. — Nuo savęs mes turime štai ką pasakyti: Nematėme, negirdėjome ir nežinome, kaip ten įvyko su Lietuvių Diena. Bet mes neturime pamato netikėti savo korespondentui p. Gizeliui. Gi jei taip, tai L. D. L. M. V. U. ieško to, ko nepadėjusi. Svarbiausia bet tas, kad "Kat." 36 num. korespondencijoje nei puse žodžio nebuvo prisiminta apie šitą draugiją. Tai kogi jinai nori, ko jinai be reikalo kabinėjasi, kam jinai grasina? Jei tai daro kai-kurių sucicilikėjusių moksleivių intaka, tai nereikia pamiršti, kad lazda turi du galu. Koks čia, po šimts muškietų, pasiteisinimas, kad, girdi, "tiesa, buvo kilęs klausimas kas link siuntimo tų aukų, bet jokių įnešimų siųsti socialistų fondan nebuvo". Tai yra visvien kad pasakytum: "Tiesa, aš jam smogiau smulkinin, bet, matai, aš jo neužmušiau, nes jis yra dar gyvas".

Mes geistumėm, kad musų moksleiviai pagaliaus surimtėtų ir nusikratytų lietuviškų socialistų intakos, necicilikautų, bet mokintusi. Tuomet išeitų daug didesnė nauda visuomenei ir jiems patiems.

Šliubo metu.

Kunigas klausia jaunosios:

— Ar turi gerą ir nepriverstiną norą tą Augustą paimti sau vyru?

O jaunosios motina, jau gerokai užsitraukus, atsiliepia:

— Jos niekas nevertė! Pati kaip karvė paskui jį lakstė per pusantrų metų.

DR. A. J. TANANEVICZE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHICAGO, ILL.

Ofisas ir gyvenimo vieta
3249 SOUTH MORGAN STREET
Valandos:
8 iki 10 ryto — 1 iki 3 po piet
7 iki 9 vakare
TELEPHONE DROVER 7800

Ofisas ant F. KARA Aptiekos
1913 SOUTH HALSTED STREET
Valandos:
10 iki 12 dieną — 3 iki 5 po piet
ir vakarais
TELEPHONE CANAL 1576

SKAITYKITE IR PLATINKITE
"LIETUVIŲ BALSĄ"

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų drąsią, kad kantriai lauktų karo pabaigos.
LIETUVIŲ BALSAS padeda šviesties ir tobulinties; jis rugina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynėn nieko, kas žemina musų tautą.
LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvį, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai—aptveriami.
LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausią kainą skelbimus-jieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.
LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsienyje metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 85 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrium numeris 5 centai.
Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti į "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekliudo.
SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą—60 kap.; po teksto—30 kap. Pabėgėliams, jieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto—10 kap. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25c. petito eilutė, giminių jieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.
Lietuvių Balso adresas: PETROGRAD, Baskov per. 29. A.

Ar žiniai kur ateiti nusipirkti Naujo ir Antrų Rankų Medžio
Durų, lentų, lentelių, rėmų, švinakalvių daigtų ir stogų popieros,
MUSU ČIENIOS YRA ŽEMIAUSIOS
CARR BROS. WRECKING CO.
3003-3039 So. HALSTED ST. CHICAGO, ILL.

SULAIKYK TĄJĮ KOSULĮ
pirma, negu jisai pakenks jusų systemai. Atakų palengvinimui ir iritacijos prašalinimui, vartok
SEVERA'S
Balsam for Lungs
(Severos Balsamą Plaučiams). Netrukus patirsi, kad tatai yra atsakanti gyduolė, suteikianti palengvinimą nuo **kosulio, peršalimo, užkimimo, spasmodiško smaugulio, oro triubelių, uždegimo ir gerklės skausmo.** Kaštuoja 25 ir 50 centai.
Musų žodžiams patvirtinimui, štai paduodame neseniai gautą laišką: "Aš noriu Jums pranešti, kad Severos Balsamas pilnai atsako savo tikslui. Nuo pirmutinio dozo vaikai pradėjo sveikti; jų kosulys išnyko ir tie atakai nebesugrįžo. Apie du metai tam atgal mes vartojome tąjį Balsamą nuo kokliušo ir-gi su gera pasekme."
J. Kowalski, Cutchogue, N. Y.
Reikalaujant gyduolių reikalauk Severos Preparatus. Nučėjes į aptieką žiurėti, kad gautum ko reikalaujama. Neimk kitokių bei užvaduotojų. Negalint gauti ko reikalaujate, rašyk tiesiai į
W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Iowa.

"AMERIKA"
Didžiausias šaltinis visokių informacijų, rinkinys įvairių faktų, žinotinų Amerikoj gyvenantiems ir į čion atkeliaujantiems lietuviams.
Knyga Didelio Formato, 288 Puslapių
KAINA 75 CENTAI.
Reikalaudami, kreipkitės šiuo adresu:
TANANEVICZ PUBLISHING CO. INC.
3249-53 So. Morgan St. :-: CHICAGO, ILL.

Aisopo Pasakos
Aisopo Pasakos, tai vienintėlis veikalas lietuvių kalboje. Svarbu ir naudinga kiekvienam jas įsigyti. Tai yra didelė knyga: 360 puslapių su 110 gražių paveikslų, talpina savyje 301 pasaką. Yra daugybė komentarų. Vignetės speciališkai pritaikintos, net malonu paimti į rankas. Tinkami pamokinimai seniems ir mažiems.
Aisopo Pasakos yra svarbios netik savo gražumu, bet ir gilia bei labai rimta prasm. Kiekvienam gyvenimo atsitikime, kiekvienam žmogui, kiekvienai žmogaus ydai rasi kuopuikiausius prilyginimus **Aisopo Pasakose.** Iš jų gali daug ko pasimokinti pats ir pamokinti kitus, nes jose yra neišsemiamas šaltinis. Iš jų galima net ir viešose prakalbose pasinaudoti, o ką besakyti apie šiaip draugiškus pasikalbėjimus, kur mielas svetys yra tas, kas moka gražia kalba bei puikiu pasakojimu visų atidžiai užimti.
Popieros viršeliuose $1.25,
Reikalaudami prisiuntimo kningos, siųsk pinigus žemiau padėtu adresu.
Tananevicz Publishing Co. Inc.
3249-53 So. Morgan St. :-: Chicago, Ill.

Iš Lietuvos ir apie Lietuvą.

MUSŲ INTELIGENTIJA IR LIAUDIS.

Gyvenimo jurose plaukia kulturos keliais musų tauta. Aplink ją spalvotas vainikas — inteligentija, viduryje sermėgota liaudis — tautos pamatas, josios stiprioji uola. Bangos duksta, siunta, kaukdamos drasko uolos krutinę, bet ji, lyg užkerėtas vaidilų dainų milžinas, stovi nepajudinama, neįveikiama... Kiek tvirtai savistovi musų liaudis, tiek nepastovi musų silpnavalė įspudinga inteligentija. Tokia ji buvo nuo Gedimino laikų, tokia ji tebėr iki šių nelaimingų dienų.

Vos musų tauta išlindo iš neįžengiamųjų pelkių, miškų, vos susidurė su kitomis tautomis, musų diduomenę sužavėjo svetimi vėjaliai. Gedimino laikais seka ji rusų papročiais, kalba, tikėjimu. Paputė pietų vėjalis — musų inteligentiją pagauna lenkų blizgučiai. Jų naudojami, niekinami vergiškai juos sekama, rankiodami trupinius nuo jų stalo, užmiršdami brangiuosius liaudies sergiamus turtus.

Kelis amžius vargom svetimą vargą, savo nematydami, slankiojom, braidžiojom svetimose pelkėse, kol patekom į rusų rankas. Miegas. Pailsę, nuvargę ilsėjomės kelias dešimtis metų.

19 amžiuje pasaulyje pradėjo dygti naujos tautinės demokratinės ideos. Mažytės tautos pradėjo ieškoti kelių į liuosą, savistovią kulturos pažangą. Pažadino jos ir musų snaudžiančią inteligentiją. Nuvargę, svetimomis plunksnomis apaugę, grįžom į liaudį. Stebėjomės. Aprukusiose bakužėse, po pilkąja rudine gludi skaisti, tyra, be svetimų įtakų Tautos Siela. Amerika atrasta — griebėmės darbo. Išsijuosę dirbom 10 metų ir vaisiai to darbo gausingi prakilnųs, nes darbas rėmės tvirtu liaudies pamatu. Liaudies buvo musų idealas galutinis tikslas. Liaudies kalba — kriterijus kalbininkams, liaudies daina — kriterijus musų muzikams ir dainiams.

Sudrebėjo pasaulis nuo armotų šuvių, sudrebėjo nuo jų ir musų tauta. Panika. Bėgom, skridom patys, nežinodami kur, ko. Dabar, jeigu įsigilinsim į musų šiek tiek nusistovėjusį gyvenimą, tai pastebėsim, jog musų inteligentija ir dabar tebestovi kažkokiame tarpukelyje. Jai teko šelpėjų, administratorių rolė, ir ji jokiu budu negali jos pritaikinti prie gyvenimo aplinkybių. Ar normalųs santikiai šelpėjų ir šelpiamųjų? Jeigu atsidėję pasiskaitysim korespondencijų iš įvairių Rusijos kampų, jeigu nors kiek paklausysim pašelpos reikalingųjų skundų šelpėjais ir priešingai — šelpėjų šelpiamaisiais pasakysim, be abejonės, ne! Šaltas, kietas, dažniausiai nereikalingas formalizmas iš vienos, nepasitikėjimas iš kitos pusės. Kame gi priežastys?

Musų įspudingoji inteligentija, atsidurusi svetimose bangose, vėl nejučiomis ima plaukti tolyn nuo liaudies. Tik retkarčiais tai pastebima, ir laikraščiuosė kur ne kur išsiveržia skundas, kad mums šalta tarp savųjų, kad neturim ką kalbėti suėję, kad ryšiai su liaudim nuolatos truksta.

Inteligentai! Nekartokim musų liunosios historijos! Meskim kailį, nutvertą nuo svetimų pečių! "Eikim į liaudį" — šis obalsis taip senas, o šiuo metu taip pageidaujamas, taip reikalingas! Neškim liaudžiai savo širdies ir proto žiedelius, o ji mums šimteriopai atsimokės neišsemiamais pajėgų šaltiniais! Temažina mums pašelpas — lietuvis prie vargo papratęs, juodosios duonelės nebijo ir ją gal pats užsidirbs. Tik duokim jo sielai peno, neškim jam paguodos šiltąjį žodelį, kurių jis taip maža—maža iš musų tėra girdėjęs!

J. Geniušas.
"L. B."

VĖL AUKA.

Š. m. rugpjučio 16 d. karo lauke mirė lietuvis aficieris inžinieris **Alojizas Racevičius,** sunkiai sužeistas iš vokiečių aeroplano. A. a. Alojizas R. 1915 m. baigė Vilniaus "Visuomenės" gimnaziją ir įstojo Maskvos universitetan juristu. Vėliaus turėjo patekti kariuomenėn. Velionis pasižymėjo savo draugų tarpe nenuilstamu darbštumu, energija ir dar vidurinėje mokykloje buvo jau žinomas Vilniuje kaipo visuomenės darbininkas. Daug-daug žadėjo jis musų tautai, bet užgeso viltis: beširdė karo giltinė pagrobė jį iš musų tarpo, pagrobė Lietuvai sunų, kuris, kupinas kilniausių idealų, dar tik rengėsi skaidrinti jos aptemusį skliautą.

Lai Tau buna, mielas Drauge, lengva svetimoji žemelė!

Draugas Juozas Vileišis.

NAUJI PINIGAI.

Rytų vyriausiojo vado įsakymų laiškuose (Verordnungsblatt) pranešama apie naują įstaigą, kuri visam užimtam krašte turės nemenką svarbą. Ten skelbiama, kad "Prekybos ir pramonės rytų bankas" įsteigęs skolinamąją kasą rytuose, kuri užstatus išduosianti skolinamosios kasos ženklus: ženklai apskaitomi rubliais. Skolinamosios kasos ženklų, kaip vyriausybės esą paskirta, busią iš viso išduota lig 100 milijonų rublių. Skolinamąja kasa galį naudotis: viešosios teisės įstaigos, kurias rytų vyr. vadas yra pripažinęs vertas kasos paskolų: atskiri žmonės, prekybos firmos, ukio bendrovės ir kitos privatinės įstaigos. Skolinamosios kasos veikimo sritis tuo tarpu apimanti užimtas Rusų vietas — Suvalkų, Kauno, Vilnius, Gardino ir Kuršo gubernijas, kiek jos neprisklausančios Varšavos gubernijai. Paskolos galima užtikrinti: užstatant Rusų valstybės banko poperių; užstatant vokiečių bankų ženklų, vokiečių skolinamųjų kasų ženklų; užstatant šiaip vertės poperių; ir užstatant negendamų prekių. Skolinamosios kasos ženklu busiąs pusrublis, rublis, trirublė, 10 ir 25 rubliai; be to, dar išleisią geležinių pinigų — 1, 2 ir 3 kapeikių.

Skolinamosios kasos ženklai yra įstatymo pripažinti pinigai. Kiekvienas žmogus visos viešosios kasos ir vyresnybės privalo juos imti užmokesniu minėtąja vertybe. Valdinis rublio kursas: 1 rublis — 1, 75 mark.

Keli indomųs faktai apie LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĘ.

(Lithuanian Development Corporation)

Užtvirtintas kapitalas $1.000.000.00.

Įsteigta per Lietuvos Atstatymo Seimą 28-29 rugsėjo, 1916 m. Brooklyn'e, New York

Tikslas.

Lietuvos Astatymo Bendrovės tikslas: suspiesti į kruvą musų žmonių sutaupytus pinigus, sudaryti iš jų didelį kapitalą ir pavartoti pastarąjį išteriotos Lietuvos atstatymui.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, todel, turi du tikslu: patriotišką, pastatyti lietuviškus kapitalus, reikalingus Lietuvos plėtojimuisi, prieš vokiečių žydų, rusų, lenkų kapitalus, — ir tokiu budu apginti Lietuvą nuo svetimtaučių ekonominio užgriebimo. — Antras tikslas, — užlaikyti lietuvių rankose tokį pelningą biznį, kaip Lietuvos atstatymas bei ekonominis sutvarkymas. — Abu tikslu rišasi į vieną, — **auklėti savitas ekonomines spėkas, kad užtikrinti musų tautiškam plėtojimuisi galimybę.**

Kur bus dedami pinigai.

Žengiant prie to tikslo, **Lietuvos Atstatymo Bendrovė** dės savo kapitalus į tokias Lietuvos finansų, komercijos bei pramonės įstaigas, kurios po karei, su vietinės valdžios leidimu, galės susiorganizuoti ir pradėti savo veikimą Lietuvos ekonominio sutvarkymo srityje. Bendrovė, todel, rems savo kapitalais Lietuvoje Žemės bei Komercijos Bankas, Žemės parceliavimo, įvairių rųšių dirbtuves, k. a. plytnyčias, cemento, medžio apdirbimo, geležies, padargų dirbtuves, ir tt.

Savo pinigų tam darbui pritrukus, **Lietuvos Atstatymo Bendrovė** gelbės rimtom Lietuvos ekonominėm įstaigom surasti pas amerikiečius reikalingus kapitalus lengvom ir gerom išlygom. Žodžiu, Bendrovė darbuosis toje srityje, kur visa eilė žymiausių Amerikos bankinių firmų darbuojasi.

Nuosekliam darbavimuisi Bendrovė užlaikys Lietuvoje savo skyrių, kuris pridabos, kad kapitalai butų įvesdinami naudingai ir teisingai.

Pelnas.

Po karei pinigas Europoje bus brangus, — nes reikalingas. Užtatai, įvesdintas Lietuvoje kapitalas, neš milžinišką pelną, — didės ir augs. **Lietuvos Atstatymo Bendrovės** kapitalai, besiverčiant Lietuvoje, turės nepaprastai didelius uždarbius. Užtatai musų žmonėms yra išrokavimas dėtis prie Bendrovės su savo indėliais.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra organizuojama grynai ant biznio pamatų, kadangi yra tai vienintėlis budas apsaugoti sudėtus kapitalus nuo betvarkaus eikvojimo ir nuo pražuties.

Ne kapitalistų įstaiga.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, tečiaus, nėra tai kapitalistų įstaiga, inkurta prieš darbininkus, — delei tos paprastos priežasties, jog nėra pas mus kapitalistų, kurie galėtų užpirkti Bendrovėje kontrolę, ir apversti ją darbininkų nenaudai. **Lietuvos Atstatymo Bendrovė** — tai visų lietuvių įstaiga ir jos kapitalai — tai musų sunkiai dirbančių žmonių indėliai, — iš kurių susidarys ekonominė spėka, reikalinga Lietuvos apginimui nuo svetimųjų užgriebimo.

Lietuvos Atstatymo Bendrovė, — bus valdžios čarteriuota korporacija, kurios valdybon ineis žymiausi, didžiausio užsitikėjimo nuo visuomenės užsitarnavusieji lietuviai-amerikiečiai, nežiurint srovinių ar politikinių įsitikinimų bei pakraipų. Bus tai **lietuvių,** — ne srovių, ne partijų, — **Bendrovė.**

Lietuvos Astatymo Bendrovė pradės savo veikimą Lietuvoje tuoj po taikai, užbaigiančiai šią karę. Kadangi, tečiaus, kapitalų rinkimas užima laiką, tai reikia jau dabarties su užsirašymais skubintis.

Surinktieji kapitalai, taikai dar neįvykus, **bus Amerikoje dedami į vertingas popieras (securities) ir tokiu budu neš nucšimčius,** iš kurių bus apmokami Bendrovės užlaikymo iškaščiai, gi **atliekamas pelnas, kaipo dividendos, bus išdalinamas tarpe akcijonierių.**

Lietuvos Atstatymo Bendrovė yra tuo tarpu korporuojama ant $1.000.000.-00. Reikalui atsitikus, kapitalas bus padidintas. Šėros tuo tarpu yra po $10.00, kad kiekvienas lietuvis galėtų lengvai užsirašyti. Bendrovė, tečiaus, nusprendė nepardavinėti mažiau penkių (5) šėrų. Pasižadėjus imti šėrų, reikia kas mėnuo įmokėti nemažiau, kaip po $1.00 nuo kievienos šėros.

Apyvartai prasidėjus, šėros eis brangyn, ir bus parduodamos už brangesnę kainą. Čion musų žmonėms nurodymas skubintis su užsirašymais į Bendrovę.

Lietuvos Atstatymo Bendrovės tuolaikinis adresas — 2810 Richmond St., Philadelphia, Pa.

L. A. BENDROVĖS ORGANIZATYVIS KOMITETAS.

Pirmininkas —
Romanas Karuža,
2810 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.

Vice-Prezidentas —
Kun. Jonas Ambotas,
41 Capitol Ave.,
Hartford, Conn.

Susinešimo Sekretorius —
J. O. Širvydas,
120 Grand St.,
Brooklyn, N. Y.

Finansų Sekretorius —
John B. Valukonis,
233 Broadway,
So. Boston, Mass.

Iždininkas —
Kun. V. Matulaitis,
Silver Creek, Pa

Iždo Globėjai:—
Kun. F. Kemėšis,
242 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main, Ave.,
Scranton, Pa.

Komiteto nariai: —
M. Bush,
109 S. 5th St.,
Brooklyn, N. Y.
Dr. A. Bacevičius,
161 Franklin St.,
Elizabeth, N. J.
A. J. Staknevičius,
85 Bay Ave.,
Bloomfield, N. J.
J. S. Vasiliauskas,
112 N. Greene St.,
Baltimore, Md.
Vincas J. Lukoševičius,
Minersville, Pa.

Mokytoja.

Liaudies mokyklos trečiajam skyriuje stovėjo priešais lentą mokytoja ir taip į savo mokinius kalbėjo:

— Tą mažą rituliuką, kokį čia ant lentos pabrėžiau... na, jis nėra visiškai apskritus, bet tai nieko nereiškia — taigi tą mažą rituliuką... turite įsivaizdinti kaipo kamuolį. Tasai mažas rituliukas yra žemė, o ansai didelis, tai saulė. Paberži, katras rituliukas yra saulė?

— Tasai apskritus!

— Paikas esi. Liepa, pasakyk tu!

— Tasai didelis rituliukas.

— Gerai! Taigi tasai mažas rituliukas, arba tas mažas kamuolys, tariant žemė, sukasi, sukasi be sustojimo. Sukasi tokiuo greitumu, kad niekas musų to neatjaučia, ir nuolat sukasi aplink save ir aplink saulę, ty. aplinkui tą didelį rituliuką. Ot, taip, kaip, pav., Paberžio rašalnyčia... po šimts... Kas galėjo žinoti, kad rašalnyčioj butų rašalo. Paberžis juk nekuomet savo rašalnyčioj neturi rašalo, o šiandie kaip del piktumo čia jo buta... Ko jųs, paikiai, juokiatės?... Na, duokite man katras jusų savo skepetaitę, nereikia, kad butų visiškai švari... Ką? Nei vienas jusų neturite skepetaitės? Argi jums nesakė ponas inspektorius, kad kiekvienas mokinys turi turėti su savimi skepetaitę del nosies? Sarmatykitės! Na, tai imsiu savo skepetaitę. Kas tiesa, rašalo žymių nebus galima išskalbti, bet ką tas reiškia sulyginus su pasaulio kiltumu, apie ką čia jums aiškinu... Tatai žemė, kaip jums parodžiau su Paberžio rašalnyčia, sukasi pati aplink save. Saulė taippat sukasi aplink save, turime dieną ir naktį, o kad žemė sukasi aplink saulę, turime pavasarį, vasarą, rudenį ir žiemą. Kągi, ar supratote?

— Supratome! Supratome?

— Neperdaug tikiu į tai. Jei visuomet gražiai pasielgsite, tai paskolinsiu globusą pas kunigą klebona. Kuomet turėsime globusą, tai galėsime sukti žemę aplink saulę, kiek tik mums norėsis. Prie tos progos jums parodysiu, kaip įvyksta saulės užtėmimas. Tai labai indomus daiktas. Gal kas dar ko norėtų paklausti?

Visi mokiniai užsimąstė Tiktai Raudonikis, valsčiaus raštininko sunus, pakėlė augštyn ranką. Kiti mokiniai jį daug gerbė. Nes Raudonikis ne tik žiemą, bet ir vasarą avėjo batais. Buvo kalbama, kad jis eisiąs mokinties net į gimnaziją.

— Na, Raudoniki, ko norėtum?

— Ponia mokytoja... jei žemė nuolat sukasi ir sukasi kaip pašėlusi, tai juk viskas, kas ant jos yra, turėtų nukristi, žmonės, galvijai ir viskas?

— Ne, nes matai, žemė viską pritraukia prie savęs.

— Taip, bet kaip žemė taip greitai sukasi, antai kaip ir karuzele važiuojama — tai pakila baisiausias vėjas... tai ant žemės turėtų buti nuolatinės vėsulos!

— Tai manai, kad nuo to žemės sukimosi turi buti vėsula? Na, tikrai sakant, turi teisybę.

Tai tarius, mokytoja didžiai surimtėjo. Visi mokiniai tėmijosi į ją su indomumu, nes jie, nors nekartą girdėjo, kad žemė sukasi aplink saulę ir aplink savo ašį, tai visgi to negalėjo gerai suprasti ir įsitikrinti.

— Sakai, kad turi buti vėsula? Na, tiesa, bet juk žinai, jogei turime vėsulas, kurios išrauja su šaknimis ąžuolus, nuverčia namus, nuplėšia stogus!

— Bet kartais nėra vėsulų!

— Na, tas tiesa, bet jei nuolat siaustų vėsulos, tai nuplėštų musų mokyklos stogą, išvartytų visus namus. Kągi tuomet mes darytumėm?

Toji mokytojos apraiška visus kiek suramino ir mokiniai jau nieko daugiau klausti nemanė. Bet Raudonikis neužsileido. Jis klausė toliau:

— Jei žemė sukasi...

— Kaip aš saukau, kad sukasi, tai sukasi ir gali pasitikėti manimi.

— Aš, ponia mokytoja, į tai tikiu. Žemė taip smarkiai sukasi, kad nuo šito momento iki sekančiam musų mokykla bus tukstančius mylių atsitolinusi nuo tos vietos, kur ji pirmiau buvo.

— Žinoma!

— Aš sau, pav., stoviu musų namų kieme ir mėtau augštyn pilkę...

— Tai kasgi?

— Kaip pilkė augštyn lekia, tai aš, akiveizdoj žemės sukimosi, podraug su kiemu už kaikurio momento turiu buti atsitolinęs per tukstančius mylių nuo pilkės. Tuo tarpu pilkė krinta ton pačion vieton, kur aš stoviu, bet ne kur Amerikon, ar Australijon?

Mokytoja susirupinusi žiurėjo į Raudonikį. Po galų, mąstė, kokius išmintingus klausimus stato tas vaikas! Tai dar svarbesnis klausimas, negu apie vėsulas. O tie visi snargliai žiuri į mane su tokiuo indomumu, tarytum, aš bučiau atsakanti už žemės sukimąsi. Be to, jie dar, rasi, mano, kad tai visa yra koks prasimanymas.

Nieko negalėjo pagelbėti piktumas. Gilesniam apgalvojimui nebuvo laiko. Todel nusprendė ką nors pasakyti, manydama, kad jai bekalbant gal kokie argumentai patįs susiburs jos galvon. Kalbėjo:

— Tai visiškai aišku. Tėmykite: Žemė sukasi, gerai! Sukasi, o Raudonikis stovi kieme ir mėto pilkę augštyn! Gerai. Kodel pilkė krinta? Na, pasakyk, Paberži?

— Nes ją žemė pritraukia.

— Labai gerai. Dabar jau viskas aišku. Tik reikia dar ištirti, kodel Raudonikio pilkė, krinta ton vieton, kur stovi Raudonikis, bet ne kur kitur, pav., Amerikon, Japonijon, Australijon... Bet kad nepamiršciau. Tavimi, Raudoniki, skundėsi Jonienė, kad tu kelis kartus savo pilkę įmetei puodan su pienu. Toks pasielgimas yra baustinas. Jei dar kartą ką tokio padarysi, tai gausi...

Pertraukė sakinį. Bažnyčios laikrodis kaip kartas išmušė 12 valandą. Mokytoja lengviau atsiduso, apsišluostė skepetaite kaktą, sudėjo rankas prie maldos ir su mokiniais garsiai kalbėjo maldą. Vos spėjo ištarti "amen", kambarys buvo tuštutėlis.

Dr O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS-Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos) CHICAGO, ILL.

KELI
PADĖKAVONĖS DIENOS
PASIULIJIMAI

VYNAI	UŽ BUTELĮ	UŽ GALIONĄ
Napa Port [Labai Senas]	30-40-50	1.10-1.50-2.00
Sherry [Senas]	30-40-50	1.10-1.50-2.00
BRANDĖS		
Cognac Brandy	1.00	3.00
Grape Brandy	.75	2.50
DEGTINĖ	**PANTĖ**	**KVORTA** / **GALIONAS**
Anderson County	.75	1.00 / 3.00
Atherton	1.00	1.25

42 ŠMOTŲ STALAVAS SETAS
DUODAMAS DOVANAI
Atsiliepk ir tuojau imk tai sau
Johnston & Hunt
Visų 8 krautuvių—Vienas telefonas MONROE 2642
Svarbiausia krautuvė—724 Milwaukee Ave. Mieste pristatymas dykai

Musų Moterims

PRIEŠTARAUKIME GIRTIEMS IR NEŠVARIEMS BALIAMS.

Lietuvių svarbiausieji pasilinksminimai Amerikoje, tai tik baliai (pasilinksminimo vakarai) ir pikninkai (išvažiavimai tyran oran). Didesnėse lietuvių kolionijose, kur gyvuoja po keliolika pašelpinių draugijų, žiemos sezonu kuone kas kiekvienas mielas nedėldienis rengiami baliai. Geras daiktas butų, jei tie pasilinksminimo vakarai butų rengiami kur švariose, ruimingose svetainėse ir gerais tikslais. Bet, deja, dažniausia rengiami kur urvuose ir pasipelnijimo tikslu.

Pav., gyvuoja bent kokia vos galus su galais suvedanti lietuvių pašelpinė draugija. Šiton naujį nariai neįstoja, nėra pelno. Tuo tarpu draugijai prisieina ne juokais kamuoties, kuomet reikia išmokėti pomirtines už mirusius narius, kuomet reikia sušelpti sergančius draugus.

Išdas tuščias, pinigų reikia ir ką bedarysi? Reikia kokiuo nors budu pelnyti kelis ar keliolika dolerių išdui. Tokiai draugijai parankiausias kiek pinigų pelnijimas, tai surengimas baliaus.

Tam tikslui nusamdoma kokia surukusi svetainė, suderama koks lietuviškas "benas", superkama visos galybės alaus, degtinės ir cigarų ir paskirtą vakarą keliama "iškilmingiausias balius".

Tokian balian visuomet susirenka musų jaunimas. Didžiuma jaunikaičių eina ne dorai linksminties, bet prisimaukti svaigalų ir buti drąsesniam prie... panelių. O musų mergaites į tokius balius pritraukti nereikia nei... medaus. Jos eina į kiekvieną balių, kad čia ir žemė drebėtų savo pamatuose.

Kurgi pasidėsi nėjus. Juk baliuje dažniausia galima susipažinti su vaikinais, pasirinkti sau tinkamą kavalierių.

Taip nešvarion salėn susirinkęs jaunimas ir "linksminasi" ligi pirmųjų gaidžių.

Bet dar kaip linksminasi! Prisimaukę svaigalų jaunikaičiai susieina su mergaitėmis ir veda nepadorias kalbas. Jie mergaitėms net šilkinius drabužius apseilėja besiglamonėdami su jomis dulkėtais pasieniais.

Visas vakaras šokiai net ruksta. Už dulkių ir cigarų dumų galima pakabinti kirvį. Tokiuo oru visas laikas alsuojama ir duodama vėjo kojoms. Girdi, kuomet bus gerai išmiklintos kojos, tuomet visam kunui busią sveikiau. Esą, patįs gydytojai patarią dažniau šokti.

Taigi šokama, geriama dulkės su visokių ligų perais, o prie "baro" net ožių balsais šaukiama.

Po tokio baliaus nusikamavusios musų mergelės nei iš lovos nežadink ant rytojaus. Verčiau pakviesk jai kunigą ir gydytoją.

Tai tau ir baliaus pasekmės!

Taip yra su kuno sveikata, bet dar blogiau yra ir su siela, su dora.

Tuščiajų girtuoklių bernaičių. Bet mums turi rupėti musų mergaičių sveikata ir dora.

Kas aršiausia, kad tokius balius rengia ne tik musų silpnos draugijos, bet dar ir gerai pasiturinčios, turtingos. Kaip vienų, taip ir kitų pelnas yra menkniekis sulyginus su pasekmėmis, kokias iš tų balių apturi jaunimas, kuomet praranda skaistybę, dorą.

Į turtingesnių draugijų rengiamus balius daugiau susirenka ir jaunimo. Mat, šitos draugijos turi daugiau ištekliaus plačiau pagarsinti balius. Mokama pamasinti. Girdi, ateikite jauni, ir seni, ir vaikai, nes alus bus iš Vokietijos, degtinė ir vynas iš Californijos, cigarai iš Havanos, o muzikantai net iš Anglijos karaliaus rumų!

Ar nebutų laikas mums pasipriešinti tokiems baliams?

Gerai, jei balius rengiamas švarioj svetainėj, jei nevartojami svaigalai, jei nėra susirinkę trukšmadarių girtuoklių, tuomet ir toksai vakaras negali buti kenksmingas musų jaunimui.

Kitaip gi vertėtų musų mergaitėms užsisukti nuo purvinų balių ir saugoties jų kaip aršiausios pagundos.

Mes, supratlyvesnės motinos ir merginos, turim tarti, jogei mes, kas tiesa, norime linksminties, bet ne girtose ir ne nešvariose svetainėse. Kuomet mes į tokius balius ir svetaines nekelsime nei kojos, tuomet tokie girti baliai išnyks savaimi. Jų vietoje rasis švaresni, doresni, be svaigalų pasilinksminimo vakarai.

Ag.

ADVENTO LAIKAS.

Prasideda Adventas. Mes, katalikės moterįs ir merginos, turime žinoti Advento reikšmę krikščioniškam gyvenime. Advento laiku savo pasielgimu duokime gyvą pavyzdį savo vaikams, jaunesnioms sesutėms ir broliams.

Advento metu katalikams užginta rengti visokius pasilinksminimus, ypač šokius. Tai mes ir pildykime, jei nenorime ant savęs užtraukti išmintingų žmonių panickos. Ir ne Advente šiuo momentu mums nepridera daug linksminties, kuomet musų broliai ir seserįs Lietuvoje kamuojasi su didžiausiuoju skurdu—badu, tai kas jau sakyti apie Advento laiką.

Gyvenimo patyrimai mums liudija, kad kuomet prasideda Adventas arba Gavėnia, tai tuomet lietuviški socialistai ir visokios rųšies laisvamaniai ima rengti vakarus su šokiais. Jie tai daro, kad labiaus pasityčioti iš katalikų.

Jei lietuviški socialistai butų žmonės su sąžine ir supratimu, tai taip nepasielgtų. Bet kad jiems trukšta to visa ir pagaliaus dar sarmatos, tatai jie visokiais budais ir rupinasi tikinčiuosius ne tik pajuokti, bet dar ir paženinti svetimtaučių akyse.

Kaip kas metai, taip ir šįmet lietuviški socialistai lietuvių kolionijose pasistengs užgaulioti lietuvių visuomenės jausmus, ims rengti pasilinksminimus, balius.

Atsiminkite todel, moterįs ir merginos, per Adventą neikite į jokius jų pasilinksminimus. Tegu jie vieni sau šelsta, jei jiems rupi vientik pilvo sotumas, o į visokią dorą tik spjaudo. Tegu jie vieni šelsta ir moraliai pųva.

Mes, moterįs ir merginos, liuosu laiku verčiau pasiskaitykime gerus laikraščius. Nueikime į moterių rengiamus susirinkimus. Įstokime Moterių Sąjungon, apsidrauskime save ir savo vaikučius prieš visokias galimas nežinomas nelaimes šiam ašarų ir vargų klonyj. Pasitarkime apie savo buvio pagerinimą. Tuomet busime tikrai susipratusiomis moterimis, nes išmintingai praleisime Advento laiką.

Toks musų pasielgimas suteiks musų sielai tikrąją ramybę laimingai sulaukus Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Ona T.

LAŠINIAI IR BULVĖS.

Nulupk ir supjaustyk užtektinai bulvių, kad pripildytų du puoduku. Tada iškepk ant skaurados 4 smotukus (riekutes) lašinių. Sudėk lašinius, bulves ir 1 supjaustytą svoguną į puodą, užpilk vandeniu ir leisk virti iki bulvės bus minkštos. Tada pridėk puskvortę pieno, truputį druskos ir pipirų ir vėl paviryk. Valgyk dar karštą. Šis surašas yra užtektinai del dviejų žmonių. Del 4—5, reikia visko dusyk tiek daryti.

AVIENOS SRIUBA.

Supjaustyk svarą avienos (nevirintos) į mažus šmotelius ir viryk pusę valandos. Tada supjaustyk dvi bulves, dvi morkvas ir vieną ar du svogunu. Pridėk prie mėsos, užpilk vandeniu iki apsems ir viryk iki bus minkssšta. Tada įmaišyk šaukštą tapiokos ir indėk pipirų ir druskos pagal skonį. Kuomet tapioka bus išvirus, įpilk sriubą į torielkas ir padėk ant stalo. Del šios sriubos galima vartoti pigiausią avieną.

KAIP NUVALYTI VIRTUVĖS SIENAS.

Virtuvių sienos yra paprastai nuteptos dažu. Laikui bėgant šis dažas apruksta, apdulksta, iki labai negražus ir nešvarus atrodo. Moterįs bando numažgoti sienas įvairiais budais, bet dažnai nepasekmingai. Senas ir patyręs tepliorius duoda sekančią rodą del mazgojimo sienų ir sako, kad tai yra labai gera.

Nusipirk už 5c. pakietą "baking soda". Supilk sodą į sausą bliudelį. Pasiimk seną "sponge" arba minkštą skudurį ir įpilk į kitus du bliudus ar kibirus drungno vandens. Pasivilgink skudurį į vieną kibirą ir tąda indėk skudurį į sodą, paimdama tiek sodos, kiek prilips prie skuduro dručiai pabružyk dalį sienos; paskui nuplauk nubružytą vietą tyru vandeniu iš antro kibiro ir nušluostyk sausu skuduru. Nereikia visai vartoti nė muilo, nė kerosino.

Mirus Austrijos Imperatoriui.

Mirus Austrijos imperatoriui Pranui Juozui, kariaujančių valstybių diplomatų opinija yra beveik vienoda. Jie visi tvirtina, kad imperatoriaus mirtis nepadarys jokios intakos į karą, kadangi karą šiandie veda prieš talkininkus ne Austrija bendrai su Vokietija, bet tik viena Vokietija. Austrija šitam kare neturi jokios reikšmės.

Anglijos lordas Derby, rekrutavimo viršininkas, sako:

"Imperatoriaus mirtis karo stovio neatmainys, kol vokiečiai norės vesti karą. Austrija kadangi, taip kaip Bulgarija ir Turkija, yra Vokietijos vasalėmis (vergėmis) ir eina ten, kur jas veda vokiečių kaizeris. Austrija-Vengrija yra įsivėlusi karan ir šiandie turi už garbę buti Prusijos uodega, todel turi kariauti ligi pat galo, kad paskui žuti bendrai su Prusija. Žinomas dalykas, Austrija tuojaus taikintusi, jei to norėtų Vokietija.

"Nors neapkenčiu velnio, bet turiu atiduoti tai, kas jam priguli. Vokiečių velniokinė organizacija, karan prisiruošimas ir militarinis gabumas yra ilgojo karo priežastimi".

Romos diplomatai tvirtina, jogei dabar Vokietija ištikrųjų ims valdyti Austriją, kadangi Austrija negail valdyties pati viena. Italijos laikraščiai sako, kad dabar Austrija pateks visiškon Vokietijos kontrolėn.

Tos pačios nuomonės yra ir kitų šalių diplomatai, kurie gerai pažįsta dabartinį Austrijos stovį.

UŽDRAUSTA NEPJAUTI PAUKŠČIAI.

Kauno apskrities viršininkas paskelbė, jog vokiečių valdžia įsakiusi nepjauti ir nepardavinėti paukščių ir nevalgyti jų mėsos. Tegali buti leista tatai tik policijai. Kaltininkai busią baudžiami 6 tukstančiais markių arba 6 mėnesiais kalėjimo.

"Tils. Allg. Zeit."

"L. B."

YPATOS LAISVĖ.

Louis N. Hammerling.

LXIX.

Tarp daugelio spėliojimų apie tą, kas bus ir ką reikės daryt pasibaigus didžiajai karei, vienas yra vertas paminėjimo; jį pasakė Yale universitatės profesorius Irving Fisher prakalboje nesenai sakytoje Chicagos universitatės jubilėjuje. Paminėsime čia tik tą, kuris paliečia ypatos laisvę santykiuose su alkoholiniais gėralais.

"Žmonės išrado daugybę visokių vaistų; bet tas atnešė daugiau blėdies, negu gerovės. Paprotis vartoti alkoholį ir morfiną, neišskiriant jų naudojimą taip vadinamose patentuose gyduolėse, privalo bet sustapdytas. Tą reikia padaryt ne per kokią prievartą, bet per auklėjimą visuomenės kaip pažint naujuosius moksliškus vaistus".

Sakoma, jog stebėtiniausia alkoholinių gėralų veikmė yra ta, kad buk labjausiai apsvaigsta tie žmonės, kurie tų gėralų visai negeria ir priešinasi jų vartojimui. Juk kuom-gi kitu išaiškint tą, kad, neatsižiurint į taip didelę blaivumo pažangą ir, anot Herbert Spencer, girtavimo sutvarkymą, einantį jau per keletą gentkarčių, reikalaujama pastatyt alkoholinį klausimą kaipo post bellum (pokarišką) reikalą, paliekant dalyje svarbiuosius ekonominius klausimus, maisto parupinimą ir darbo sanlygas, ir patariama jo įvykdinimui pavartot net priverstiną ypatos laisvės suvaržymą?

Daugelis karštai užsimaniusiųjų pagerint savo draugų gyvenimą, yra palinkusiais įvykdint savo sumanytąsias reformas per prievartą, neatsižiurint į kitų žmonių norus. Jie, apjakinti savo užsigeidimais, mato tik vieną dalyko pusę ir neįstengia apkainuot naikinamos laisvės vertę sulyg žadamos įvykdint gerovės. Gi tankiai gal taip atsitikt, o tankiai taip ir yra, kad paaukotoji ypatiškosios laisvės dalelė yra daug vertesnė už ingytąją tuomi paaukojimu gerovę, ypač kuomet toji gerovė yra tik problematiška, žadama, o ne reališka, kaip tą matome prohibicijoje. O juk tai pamatinis principas — neapleist anei mažiausios laisvės dalelės, jei teikiama už ją gerovė nėra daug didesne už paaukotosios laisvės vertę. Kiekvienas žingsnis prie sumažinimo, ar, jei galima, prie panaikinimo nesusivaldymo privalo remties ant teorijos, kad jei daleidžiama susiaurint musų laisves iš vienos pusės, tai kad jos butų praplatintos iš kitos pusės. Taip, jei darbo valandų sutrumpinimas bei sanlygų pagerinimas prisieina įvykdint su įstatų pagelba, tai tas išsiteisina tuomi, kad šis suvaržymas kaikurių ypatų laisvės suteikia didžiumai didesnę gerovę paliekant daugiau laiko prie švietimosi, prie namų aprupinimo, didesnio pasilsio, ir pakeliant abelnai gyvenimo sanlygas.

Ar gali prohibicijos užtarėjai priparodyt mums, kad jų siulomiejie sumanymai padidins musų laisvę, jei dėl jų pasiulymų išsižadėsime tų laisvių, kokias dabar turime? Iki šiol jie da neįstengė mums to priparodyt.

DOVANŲ! Pasiimk šitą Laikrodėlį DOVANŲ!

Nepamigsi Jis pažadins tave iš ryto, kada tau reikia

Nesuklysi Jis visuomes parodys tau tikrą laiką

Kiekvienas gaus šitą puikų žadinamąjį laikrodį (budilninką) dovanų, kas užsayks "Kataliką" ant metų ir pusės, prisiųsdamas $3.00 prenumeratos. Piningus siųskite registruotame laiške arba Money Orderiu sekančiu adresu:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY Inc.

S. P. TANANEVIČIUS, Prezidentas

3249 So. Morgan Street Chicago, Ill.

Iš Chicago.

DIDELĖS RISTYNĖS.

Prasidėjo ristynių sezonas. Chicagon dabartiniais laikais yra suvažiavę garsiausi Amerikos ristikai. Nėra tik Gotcho, kuris nešioja čampijono vainiką, bet risties su bile kuo jau prisibijo. Gudrus jis. Iš ristynių praturtėjo, daugiau nenori risties, bet nenori niekam atiduoti ir čampijono vardo. Laikraščiose buvo pranešta, kad jis ristynes jau "kvitinęs", kad čampijonystę pavedęs savo bičiuoliui Cutleriui. Bet kaip yra ištikrųjų, niekam nežinoma.

Tarpe kitų ristikų Chicagon yra atkeliavęs iš Brooklyno ir A. Kundrotas, žinomas lietuvis stipruolis-ristikas. Jis anais metais ritosi su žinomu Stanislavu Zbyško. A. Kundrotas dabar yra rokuojamas lietuvių-čampijonu ristiku. Tą patį sako ir anglų spauda. Kundrotas žymiai prasilavinęs. Su juo jau ima rokuoties ir svetimtaučiai garsieji ristikai, kaip Cutler, taip ir kiti. Jie Kundrotą vadina lietuvių Samsonu.

Praeitą pėtnyčią A. Kundrotas ritosi su pagarsėjusiu ristiku Louis Strengel. Visi lietuvių ristiku gerėjosi. Tečiau Strengel risdamasis pasinaudojo neleistinais "triksais" ir ristynės nei šiaip nei taip pasibaigė.

Šitą ketvergą, Padėkavonės Dienos vakare, Coliseume įvyks didelės ristinės. Risis kelios poros, kaip tai Stekeris su Cutleriu ir kiti. Čia risis ir A. Kundrotas, lietuvis stipruolis, kurs vienu rankos pirštu pakelia 500 svarų.

Angliški laikraščiai apie šitas ristynes ir apie lietuvių čampijoną Kundrotą plačiai rašo.

Rep.

DAUG TOKIŲ ATSITIKIMŲ.

Gražių laikų susilaukėme. Jau dabar ne kaimynas kaimyną, ne priešininkas priešininką, bet tėvai dukteris patraukia teisman. Antai moralybės teisme Jacob Spurn įskundė savo dukterį Gertrudą už nemoralį pasielgimą. Šita mergina dirba vienam kabarete kaipo pianistė ir tėvas nužiurėjo, kad jinai perdaug šelmauja, o tėvo perspėjimų ne tik neklauso, bet dar seniui grasina atkeršyti.

Prasidėjus bylai, teisėjas pašaukė kalbėti patį tėvą. Šis tarė: "Ji man grasino, kad mane nužudysianti, kad mane kulipka perskriosianti".

Teisėjas dirstelėjo į Gertrudą, norėdamas jos veide pamatyti susimaišymą ir išgirsti prisipažinimą prie visako. Bet duktė užuot to visa tuojaus atkirto: "Esi perdidelis bailis ir melagis. Tegu manęs teismas paklauso, o aš pasakysiu, kodel apleidžiau šito štai senio namus ir išėjau uždarbiautų kabaretan. Man esant namie, jis mane nuolat mušė ir baniutijo. Turėjau išbėgti, kur akįs neša. Nereikalauju, kad man tėvas diktuotų, ką aš turiu daryti ir kaip turiu elgties. Dabar groju pianu ir elgiuosi kuogeriausiai. Šenis meluoja intardamas mane blogam pasielgime".

"Visgi nemoraliai pasielgi", pertraukia teisėjas.

Į tai mergaitė dar aštriau atsakė, apkaltindama tėvo apsiejimą ne tik jąja, bet ir su motina.

Teisėjas pagaliau sustabdė įsiplepėjusią merginą ir pasakė:

"Gana to. Visą reikalą atidedu ligi pėtnyčiai. Tu gi, mergele, turi sutikti arba apleisti kabaretą, arba turėsi eiti į pasitaisymo namus".

Gertruda, išėjusi iš teismo, nudumė tiesiog... kabaretan.

Tai laikai! O tas socialistams ir laisvamaniams labai patinka.

YRA ANGLIŲ, BET NEPARDUODAMA.

Chicagos gyventojams truksta anglių. Atėjo šalčiai, reikia, kuro, o čia anglįs pašėlusiai brangios. Pirkliai kaltina geležinkelius, kad šitie nepristatą to kuro.

Dabar sužinota, kad Chicagoje ir apylinkėse ant įvairių geležinkelių stovi keli tukstančiai vagonų su anglimis.

Pasirodo, kad anglių agentai laukia, kaip tik miestui pritruks anglių, tuomet tie vagonai su anglimis tuojaus bus siunčiami į sandelius ir lupamos iš žmonių augštos kainos.

Taigi žinoma, kodel anglių truksta, patiriami net kaltininkai, bet šitiems plėšikams nei plaukas nuo galvos nenukrinta.

Čia veikiasi tiesiog baisųs daiktai!

GERAI ATSAKĖ.

Galicijonas Jan Bosowicz andai Hammonde, Ind., išsiėmė antrąsias pilietybės poperas. Į klerko klausimus labai sunkiai angliškai atsakė Bosowicz.

"Kas yra Suv. Valstijų prezidentu?" — paklausė klerkas.

"Mister Wilson", atsakė aplikantas.

"O kas taiso įstatymus?"

"De kongres".

"Labai gerai" — kalbėjo toliaus klerkas — "o kas išrenka prezidentą?"

Bosowicz ilgai nemąstydamas atsakė:

"California".

Šis paskutinis atsakymas klerkui taip patiko, kad ėmė ir išdavė jam poperas.

BULVIŲ BRANGUMAS.

Dabartiniais laikais bulvių bušelis kainuoja $2.25, ty. dukart brangiau, negu praeitais metais tuo pačiu laiku. Pirkliai be to vis dar tvirtina, kad bulvių kaina busianti dar didesnė. Už bulvių brangumą kaltinami farmeriai, kurie esą jas pas save laiką ir laukią augštesnių kainų.

CHICAGO TURĖS POŽEMINIUS GELEŽINKELIUS.

Jau senai Chicagoje projektuojama intaisyti požeminius geležinkelius, kurie ypač vidumiesčiui yra labai reikalingi. Ekspertų komisija tuo tikslu darbavosi kelis metus ir išleido suviršų $250.000. Pagaliau, sakoma, visgi sutaisė geležinkeliams plenus. Patariama, kad šituos geležinkelius miestas turėtų kaipo nuosavybę nepavezdamas jokiai kompanijai. Ateinančiais metais busią pradėti darbai.

BRANGSTA SVIESTAS IR KIAUŠINIAI.

Chicagos ir federaliai agentai "išsijuosę darbuojasi", ieškodami kaltininkų už maisto brangumą. Tuo tarpu sviesto ir kiaušinių pirkliai per laikraščius praneša, kad už sviestą ir kiaušinius bus imama didesnės kainos, nes šitų valgomų daiktų baisiai trukstą.

PRANEŠIMAS.

Amerikos Lietuvių Mokykla parengė prelekcijas, kurios įvyks nedėlioj, 3 d. Gruodžio, 1916, 2:30 valandą po pietų, Mildos svet., ant trečių lubų, 3142 S. Halsted St. Kalbės gerbiamas Dr. A. Graičiunas, **"Amatai iš Hygieniško Atžvilgio".**

Prolekcijos bus labai žingeidžios ir naudingos. Užkviečia visus pasiklausyti prelekcijų.

Inžanga 10 centų ypatai.

Am. Liet. Mokyklos Komitetas.

Albumas Lietuviškų Šokių. Pianui sutaisė Vincas Nickus. Yra 18-ka visokių šokių. Labai pigiai parsiduoda. Visas Albumas su visais tais šokiais parsiduoda tik už $1.00. Galima gauti "Kataliko" kningyne.

NAUDINGAS SKAITYMAS.

Plaukų Tonikas — pagelbsti — prašalinti pleiskanas, sustabdo galvos niežėjimą ir užlaiko jusų galvą sveika. Pleiskanos, niežėjimas, belaikinis plaukų bįrėjimas ir šitiems panašųs nesveikumai yra neapsižiurėjimas ir nesmagumas. Šitie apsireiškimai yra **pavojingi,** paprastai yra priežastimi dalinio arba visiško nuplikimo. Jųs negalite atsisakyti nuo apsaugojimo jusų plaukų. Minkšti, stori, žvilganti plaukai yra draugiškumo ir užsiėmimo turtas. Kad apsaugoti natūralį plaukų dailumą ir žvilgėjimą, vartok **Plaukų Toniką.** Kaina $1.50.

Nei alkoholio, nei morfinos, nei hervino nei kitko. Saugus ir atsakąs nuo kosulio, užsišaldymo, gerklės uždegimo, užkimimo ir nuo strėnų mėslungio. Geriausiai sutaisyta gyduolė nuo sunkumo krutinėje, skreplių paliuosavimo ir nuo dusulio. Kaina 75c.

Agurkų smetona yra idealė odos švelnintoja, kuri, jei tuojaus po nusiprausimo, vartojama, odą padaro švelnia, kaip aksomas. Labai naudinga vartoti gydymui suskilusių rankų ir kitokių odos šiurkštumų. Kaina 75c.

Pinigus siųskite adresu:
N. A. LYONS, Pharmacist,
7000 No. Clark st. Chicago.
Cor. Lunt ave.

POLICIJOS "FLYING SQUAD".

Kadangi Chicagoj plėšimai ir vagystės su kiekviena diena dauginasi, policijos viršininkas įsteigė taip vadinamą "flying squad" (skrajojamąją burį), kurio pareiga bus gaudyti piktadarius ir kimšti juos į kalėjimus. Burin ineina 40 pačių smarkiausių ir drąsiausių policiantų. Ką gero atliks šis policiantų burys, parodys ateitis.

VAISTAI, KURIŲ KARĖ NEPALIETĖ.

Europinė karė turi daug blogų veikimų Suvienytoms Valstijoms. Viena jų yra daugelio vaistų trukumas ir todel reikalas vartoti įvairius mažesnės vertės pakeitinius. Bet esama vaistų, kurie yra anapus šitos nelaimės skraito: Trinerio Amerikinis Karčiojo Vyno Eliksyras ir kiti Trinerio vaistai. Išdirbėjas buvo gana atsargus ir pasirupino tiek visokių sudėtinių pavojinanių karės, kiek reikia atsilaikymui šitai sunkenybei be pakenkimo Trinerio Amerikiniam Karčiojo Vyno Eliksyrui. Jo kokybė yra šiandien ir visuomet bus augščiausio laipsnio, nes Trinerio sandėlio gydomųjų karčių žolelių, šaknų ir žievių bei parinktinio vyno išteks ilgiaus kaip karės laikui. Kiekvienas, kuris turi kietus vidurius, vėjus viduriuose, nervuotumą, menką kraują ir tt., gali imti šitą vaistą su neabejojamu įsitikinimu. Kaina $1.00. Aptiekose. Jos. Triner, išdirbėjas chemikas, 1333-1339 So. Ashland Ave., Chicago. Rašyk mums savo prigimta kalba. Jei asmeninis ištyrimas yra reikalingas, musų gydytojas tuojaus suteiks savo patarimą.

(Apg.).

TRINERIO AUKSUOTAS KALENDORIUS.

Trinerio sieninis Kalendorius 1917 metams yra gražus kaip pasižiurėjimui, taip ir minčiai. Viršuje auksinių apvadų yra majestotinė Columbia stovyla su 9 gražybėmis savo tautiniuose rubuose. Washingtono portretas su penkiais reginiais (Rhine, Italijos vynuogynai, Trinerio laboratorija ir kiti) padaro visą vaizdą labai gražiu. Pasiųsk 10c. supakavimui ir persiuntimui. Jos. Triner American Elixir of Bitter Wine išdirbėjas, 1333-1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

(Apg.).

Reikalinga: 3 savo darbą žinančios pardavėjos į austinių prekių ir čeverykų krautuvę, Darbas visuomet ir gera užmokestis.

B. & C. Bach,
3641 So. Halsted St.,

Paieškau savo dviejų pusbrolių Juozo ir Vinco Grajauckų ir puseserės Magdalenos su jos vyru Jonu Brazaucku. Visi paeina nuo Vilkaviškio, Oškabalių kaimo. Suvalkų gub. Gyveno Baltimorėje. Prašau atsišaukti, turiu svarbų reikalą. Turiu nuo jų brolio Valerijono, iš Rusijos, laišką. Jei kas juos žino, kur jie gyvena, meldžiu man pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

Motiejus Utara,
Box 622 Hastings (on Hudson), N. Y.

KAZIMIERAS NAŠLĖNAS

Paieškau savo žmonos, vaikų ir giminių Kauno gub., Vilkmergės pav., Taujėnų valsčiaus, Skabeikų kaimo. Žmonos vardas Ona, vaikų — Agota, Petras ir Rapolas; Motinos vardas Barbora, švogerio — Mykolas Strielčis ir Pranciškus Zuzis valsčiaus Deltuva, kaimo Mikainų; taipgi paieškau švogerio Kazimiero Valušis iš kaimo Nuoteke, valsčiaus Vaitkiškių. Visi jie Kauno gub. Neturiu nuo jų jokios žinios nuo karo pradžios, nežinau kame ir kaip jie apsiverčia. Prašau jų atsišaukti, arba kitų apie juos pranešti adresu.

Kazimieras Naszlenas,
300 Ella st., McKees Rocks, Pa.
U. S. of A.

Paieškau savo tikro pusbrolio, Konstantino Gaupšo, kurs pirmiau gyveno Pittsburge. Taippat paieškau Stanislovo Anučausko, kurs gyvena Chicagoj. Labai prašau abiejų tuojau atsiliepti adresu:

Petronelė Staražinskaitė.
877 Cambridge St., Cambridge, Mass.

AMERIKOS LIETUVIŲ MOKYKLA.

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisiu, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos, politikinės ekonomijos, pilietystės, dailarašystės.

Mokinimo valandos: nuo 8 iš ryto iki 5 po pietų; vak. nuo 7:30 iki 9:30

3360 Emerald ave., Chicago.

Telefonas **DROVER 9920**

Svarbus Pranešimas

Aš, pranešu savo draugams, pažįstamiems ir visiems lietuviams, kad aš atidariau naują saliuną zemiaus paduotu adresu. Kviečiu atsilankyti, o busite gražiai priimti ir maloniai pavaišinti.

Taipgi pranešu, kad užlaikau svetainę susirinkimams, baliams, vestuvėms ir kitiems reikalams. Pas mane galite užsisakyti visokių gėrimų piknikams ir t.t.

Su pagarba,

FRANK DALKUS
3301 So. Morgan St., Chicago, Ill.

Uždyką!!!

Kas užsirašys per mane "KATALIKĄ". tas gaus gražių dovanų vertės 50c. Pasinaudokite proga.

JUOZAPAS SAUNORAS,
329 Clifford Ave., Rochester, N. Y.

EXTRA.

Parsiduoda du puikųs nauji namai, po 5 kambarius su 2 ½ lotais žemės. Namai yra nauji ir pastatyti tiktai pora mėnesių tam atgal. Viskas padaryta pagal naujausios mados, su elektrikine šviesa ir visais patogumais ir gerai cementuotu beismantu. Kas nori gyventi puikiuose kambariuose ir kvėpuoti tyru oru, tegul tuojaus kreipiasi žemiaus paminėtu antrašu. Reikia nepamiršti, kad tas viskas parsiduoda ant labai lengvų išlygų, tiktai kreipkitės tuojaus pas

K. J. Fillipovič,
1305 W. 111th St., Tel. Beverly 3036

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY, Inc.

Didžiausia Lietuviška Spaustuvė

CHICAGOJE

SPAUZDINA

Visokius Pakvietimus
Programas
Biznieriams Korteles
Antgalvius Laiškams ir Vokams
Konstitucijas ir Brošiuras
Knygas ir Kitokius Spauzdinius

Greitai, Pigiai ir Puikiai

ADRESAS:

TANANEVICZ PUBLISHING CO., Inc.

3249 SOUTH MORGAN STRRET — CHICAGO, ILL.